

Īpašais ziņojums

Vienotā noregulējuma valde: ir sākts darbs pie sarežģītā banku savienības uzdevuma, tomēr vēl ļoti daudz jāpaveic

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu)

4
1977 - 2017

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Revīzijas darba grupa

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti atsevišķu budžeta jomu vai vadības aspektu lietderības un atbilstības revīzijās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, konkrēti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu un izdevumu apjoms, paredzami notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo ziņojumu sagatavoja IV revīzijas apakšpalāta, kuru vada ERP loceklis *Baudilio Tomé Muguruza* un kura revidē tirgu regulējumu un konkurētspējīgu ekonomiku. Revīziju vadīja ERP loceklis *Kevin Cardiff*. Ziņojumu izstrādāt palīdzēja locekļa biroja vadītājs *Gediminas Mačys*, locekļa biroja atašējs *Shane Enright*, direktors un atbildīgais vadītājs *Zacharias Kolias* un darbuzdevuma vadītājs *Helmut Kern*. Revīzijas darba grupā strādāja *Matthias Blaas*, *Helmut Frank*, *Vasileia Kalafati*, *Anna Ludwikowska*, *Radek Majer*, *Heikki Kivisto* un *Natalie Hagmayer*.

No kreisās uz labo: *Natalie Hagmayer*, *Anna Ludwikowska*, *Shane Enright*, *Helmut Kern*, *Radek Majer*, *Helmut Frank*, *Kevin Cardiff*, *Matthias Blaas*, *Zacharias Kolias*, *Vasileia Kalafati*, *Gediminas Mačys*.

SATURS

	Punkts
Saīsinājumi	
Glosārijs	
Kopsavilkums	I–XI
Ievads	1–12
Banku savienība	1–4
Vienotās noregulējuma valdes uzdevums	5–8
VNV mijiedarbība ar citām iestādēm	9–12
Revīzijas tvērums un pieeja	13–23
Revīzijas tvērums un metodes	13–21
Piekļuve pierādījumiem un konfidencialitātes jautājumi	22–23
Apsvērumi	24–142
Noregulējuma plāni — lielā mērā to izstrāde joprojām turpinās	24–83
Plānošana turpinās	25–34
Noregulējuma plānu satura pārskats	35–36
Noregulējuma plānos joprojām trūkst svarīgu elementu	37–82
Nepilnīga atbilstība noteikumu kopumam	83
Ir jāuzlabo norādījumi par noregulējuma plānošanu	84–102
Rokasgrāmatas un veidnes ir jāatjaunina un jāpilnveido	85–93
Politikas piezīmes	94–99
Politika jautājumos par būtiskiem šķēršļiem un <i>MREL</i>	100–101
Vadības kontroles mehānismi un kvalitātes nodrošināšana	102
VNV ļoti trūkst darbinieku	103–118
Pastāvīgi netiek sasniegti darbinieku skaita mērķi	104–114
Darbinieku trūkums Cilvēkresursu nodaļā ietekmē personāla atlasi	115–118

Ir jāpilnveido sistēma sadarbībai ar VNI un ECB	119–142
Trūkst skaidrības attiecībā uz sadarbību ar VNI	120–129
Nepilnības sadarbības sistēmā ar ECB	130–142
Secinājumi un ieteikumi	143–158
Noregulējuma plānošana turpinās	146–150
Noregulējuma plānošanas noteikumu sistēma joprojām nav pabeigta	151
Nepietiekami Cilvēkresursu nodaļas resursi	152–153
Jāpilnveido sistēma sadarbībai ar VNI	154
Jāpilnveido saprašanās memorands ar ECB	155
Tiesiskais regulējums apgrūtina VNV darbību	156–158

I pielikums. Pārskats par vienotā noteikumu kopuma svarīgākajiem elementiem

II pielikums. Nenodrošināto pierādījumu saraksts

III pielikums. Izlasē iekļautajos vadības kopsavilkumos trūkstošo elementu saraksts

VNV atbilde

SAĪSINĀJUMI

BAN direktīva	Banku atvaseļošanas un noregulējuma direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvaseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.))
EBI	Eiropas Banku iestāde
ECB	Eiropas Centrālā banka
ERP	Eiropas Revīzijas palāta
<i>FOLTF</i>	klūst vai, iespējams, klūs maksātnešpējīga
<i>FTE</i>	pilnslodzes ekvivalents
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
<i>MREL</i>	minimuma prasība pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām
NGS	noguldījumu garantiju sistēma
NGS direktīva	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/49/ES par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.)
NK	noregulējuma kolēģija
PNP	pārejas noregulējuma plāns
SM	saprašanās memorands
<i>SREP</i>	uzraudzības pārbaudes un novērtējuma process
VKI	valsts kompetentā iestāde
VNF	vienotais noregulējuma fonds
VNI	valsts noregulējuma iestāde
VNM	vienotais noregulējuma mehānisms
VNM regula	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. jūlija Regula (ES) Nr. 806/2014, ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 225, 30.7.2014., 1. lpp.)
VNV	Vienotā noregulējuma valde
VUM	vienotais uzraudzības mehānisms

GLOSĀRIJS

Būtiski šķēršļi	Nopietni šķēršļi, kas varētu kavēt bankas likvidāciju vai noregulējumu un ko noregulējuma iestādes ir atklājušas bankas noregulējamības novērtēšanas laikā. Noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras, un tās var bankām pieprasīt konkrētā termiņā atrisināt vai likvidēt šādus šķēršļus. Piemēram, VNV var bankām pieprasīt atbrīvoties no konkrētiem aktīviem, var ierobežot to darbības vai izmainīt to juridiskās vai darbības struktūras.
Iekšējas noregulējuma grupas	Saskaņā ar VNM regulas 83. pantu Vienotā noregulējuma valde var izveidot iekšējas noregulējuma grupas, kurās ietilpst tās darbinieki un valstu noregulējuma iestāžu darbinieki, kā arī — attiecīgā gadījumā — novērotāji no tādām dalībvalstīm, kas nav eurozonā. Iekšējās noregulējuma grupas ir svarīgākās struktūras sadarbības un saziņas nodrošināšanai starp VNV un VNI saistībā ar noregulējuma plānu sagatavošanu. Šīs grupas izveido visām VNV kompetences jomā esošajām bankām. Tās vada koordinatori, kurus ieceļ no VNV augstākā līmeņa darbinieku vidus.
Iekšējās rekapitalizācijas instruments	Noregulējuma instruments, kas paredz bankas saistību samazināšanu, kā rezultātā piespiedu kārtā tiek samazināta klientu noguldījumu un obligāciju nominālā vērtība. Saistības, kurām var piemērot iekšējās rekapitalizācijas instrumentu, sauc par “iekšēji rekapitalizējamām saistībām”.
Kritiski svarīgas funkcijas	Banku darbības, pakalpojumi vai operācijas, kuru pārtraukšanas gadījumā, visticamāk, tiktu iedragāta finanšu stabilitāte vai pakalpojumi, kas ir svarīgi reālajai ekonomikai.
Minimuma prasība pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām	Prasība, kas bankām vienmēr ir jāievēro, nodrošinot, ka to turēšanā ir viegli iekšēji rekapitalizējami instrumenti, lai nodrošinātu zaudējumu absorbciju un banku rekapitalizāciju, kad tās nonākušas finansiālās grūtībās un kad tām pēc tam piemēro noregulējumu.
Noguldījumu garantiju sistēma	Noguldījumu garantiju sistēma ir noguldītāju aizsardzības sistēma, kas nodrošina, ka noguldītāji ir aizsargāti līdz konkrētai maksimālai vērtībai un saskaņā ar konkrētiem ierobežojumiem attiecībā uz zaudējumiem bankas maksātnespējas gadījumā.
Noregulējuma kolēģijas	Struktūras, kuru sastāvā ir vairāku valstu noregulējuma iestāžu locekļi un kuras izveidotas, lai nodrošinātu visu attiecīgo iestāžu sadarbību visos pārrobežu banku grupas noregulējuma posmos.
Noregulējums	Noregulējums ir par maksātnespējīgu kļūstošas bankas sakārtota likvidācija, lai nodrošinātu tās svarīgāko funkciju nepārtrauktību un saglabātu finanšu stabilitāti. Tā mērķis ir aizsargāt publiskā sektora līdzekļus, maksimāli samazinot paļaušanos uz ārkārtas finansiālo atbalstu no publiskā sektora līdzekļiem.
Pamatdarbības virziens	Bankas svarīgākie ieņēmumu vai peļņas gūšanas būtiskie avoti.

Uzraudzība	Banku uzraudzība ir banku finanšu rezultātu un darbību uzraudzība, ko valsts iestādes īsteno nolūkā nodrošināt, ka bankas darbojas droši un pareizi, ievērojot noteikumus un regulējumu.
------------	--

KOPSAVILKUMS

- I. Lai nepieļautu 2008. gada finanšu krīzes atkārtošanos Eiropā, ES ir izstrādājusi jaunas iestāžu struktūras ar mērķi nodrošināt vienotā tirgus finanšu sektora lielāku drošību. Šīs struktūras ietver vienoto uzraudzības mehānismu (VUM) un vienoto noregulējuma mehānismu (VNM). Šajā ziņojumā uzmanība ir koncentrēta uz Vienoto noregulējuma valdi (VNV), kas kopā ar eurozonas valstu noregulējuma iestādēm (VNI) veido VNM.
 - II. Ir izstrādāts vienots noteikumu kopums, kas ietver saskaņotus tiesību aktus un pamatnostādnes par banku noregulējumu un uzraudzību. Attiecībā uz noregulējumu vienotajā noteikumu kopumā ir vairāki elementi, kuri kopā nosaka, kā tiek īstenots VNV darbs. VNV izveidoja tikai 2015. gadā, un tā joprojām ir savas darbības sākumposmā, bet jau šajā ļoti īsajā periodā tai ir uzticēti ļoti svarīgi pienākumi.
 - III. VNV darbs ir jāaplūko kā daļa no sistēmas, kura ietver arī uzraudzītājus (piemēram, ECB) un regulatīvās struktūras (piemēram, Eiropas Banku iestādi). Uzraudzītāji atbild par savā atbildības jomā esošo banku pastāvīgu prudenciālo uzraudzību. Ja atveseļošanas vai intervences pasākumi nav efektīvi, banku atzīst par tādu, kas "kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga", un sāk rīkoties noregulējuma iestādes. VNV ar valstu noregulējuma iestāžu palīdzību atbild par savā atbildības jomā esošo banku noregulējuma plānošanu neparedzētiem gadījumiem un par banku noregulējuma procedūru pienācīgu pārvaldību pēc vajadzības. VNV atbildības jomā ir visas eurozonas nozīmīgās bankas un tādas mazāk nozīmīgas bankas, kas darbojas pārrobežās.
 - IV. LESD ļauj Eiropas Revīzijas palātai pilnībā piekļūt revidējamā objekta dokumentācijai, kas ir nepieciešama revīzijai. Šīs revīzijas gaitā mēs no VNV vadības un darbiniekiem saņēmām plašu dokumentāciju, kas ļāva mums šajā ziņojumā izdarīt pārlicinošus secinājumus. Tomēr ne visa pieprasītā dokumentācija tika nodrošināta.
 - V. Mēs konstatējam, ka VNV kā pilnīgi jaunas struktūras izveide ļoti īsā laikposmā ir bijis visai grūts uzdevums. Tika atklāti trūkumi VNV noregulējuma plānu sagatavošanā. Lai gan šīs nepilnības ir jārisina gan Vienotajā noregulējuma valdē, gan tai piemērojamo tiesību aktu un sadarbības nosacījumu ietvaros, tās ir jāaplūko VNV darbības sākumposma kontekstā.
-

VI. VNV vēl nav pabeigusi noregulējuma plānošanu attiecībā uz tās atbildības jomā esošajām bankām. Lai gan VNV ir ilgstoši un rūpīgi strādājusi pie tā, lai nodrošinātu, ka lielākajai daļai banku ir izstrādāti vismaz provizoriski noregulējuma plāni, 2016. gadā pieņemtie plāni neatbilst ievērojamam skaitam vienotajā noteikumu kopumā paredzēto prasību. Lai arī šo problēmu nedaudz mazina papildu pamatinformācijas pieejamība, tomēr būtiski trūkumi saistībā ar tiesību aktu prasībām joprojām pastāv.

VII. Vispirms VNV ir jānosaka, kad katrai tās atbildības jomā esošajai bankai ir jāizstrādā pirmais noregulējuma plāns, kas pilnībā atbilst vienotajam noteikumu kopumam. Pēc tam tai ir jāstrādā pie šo plānu sagatavošanas, prioritāti piešķirot atkarībā no banku riska pakāpes. Katrā plānā ir jāaplūko attiecīgās bankas noregulējamība un izvēlēto noregulējuma stratēģiju iespējamība un ticamība.

VIII. Lai nodrošinātu, ka banku nozares zaudējumu absorbcijas spēja ir pietiekama, VNV ir arī jāpabeidz noregulējuma plānošanas noteikumu un norādījumu sistēmas izstrāde, ietverot politiku minimuma prasību noteikšanai pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām. Ir jāsaprot vai, ja vajadzīgs, jāatjaunina norādījumi un VNV noregulējuma plānošanas rokasgrāmata.

IX. Jau kopš paša sākuma VNV saskārās ar grūtībām pieņemt darbā pietiekamu skaitu darbinieku ar atbilstīgām prasmēm. Kavējumi personāla atlasē ir negatīvi ietekmējuši visas VNV darbības, kaut arī pieņemtie darbinieki ir apņēmības pilni un motivēti. VNV ir jāpaātrina personāla atlase un jānodrošina atbilstīgi resursi Cilvēkresursu nodaļai, lai tā spētu izpildīt darbā pieņemšanas prasības, it sevišķi specializētākos un augstākā līmeņa amatos. Ja nav iespējams sasniegt darbā pieņemšanas mērķus vai ja ir vajadzīgi starpposma pasākumi, VNV ir jāapsver alternatīvi risinājumi.

X. Joprojām nav skaidrības par pamatdarbības uzdevumu, tostarp atbildības, sadali starp valstu iestādēm un VNV, un iekšējās noregulējuma grupās joprojām nav pietiekams darbinieku skaits. VNV ir steidzami jārisina šie jautājumi.

XI. VNV ir uzkrājusi ievērojamu pieredzi tiesiskā regulējuma praktiskajā piemērošanā. Ņemot vērā šo pieredzi, VNV ir jāaicina likumdevējs veikt pielāgojumus, kas uzlabos tās darba efektivitāti un sistēmisko ieguldījumu. Šiem pielāgojumiem ir jāietver izmaiņas, kas

skar VNV atbildības jomu, kā arī informācijas pieejamību un apmaiņu ar ECB (it sevišķi saprašanās memoranda kontekstā). Tāpat VNV ir jābūt iespējai izmantot moratorija instrumentu.

IEVADS

Banku savienība

1. Lai nepieļautu 2008. gada finanšu krīzes atkārtošanos Eiropā, ES ir īstenojusi politikas virzienu kopumu ar mērķi panākt vienotā tirgus finanšu sektora lielāku drošību. Šie politikas virzieni ietver stingrākus kapitāla un likviditātes noteikumus bankām, saskaņotus noteikumus attiecībā uz to banku pārvaldību, kas kļūst maksātnespējīgas, un labāku aizsardzību noguldītājiem. Kopā šis jaunais juridiskais pamats un papildinošās struktūras un iestādes veido tā dēvēto ES banku savienību.
2. Banku savienībai ir divi institucionālie pīlāri. Pirmais ir banku kopējā uzraudzība, izmantojot vienoto uzraudzības mehānismu (VUM). Otrais ir sakārtotas banku likvidācijas procedūra¹, proti, vienotais noregulējuma mehānisms (VNM). Ir ierosināts trešais pīlārs, proti, Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēma. Šajā ziņojumā uzmanība ir koncentrēta uz Vienoto noregulējuma valdi (VNV), kas kopā ar eurozonas valstu noregulējuma iestādēm (VNI) ar VNM starpniecību īsteno “centralizētas noregulējuma pilnvaras”, lai risinātu tādu banku situācijas, kas kļūst maksātnespējīgas.
3. VNV un valstu noregulējuma iestādēm ir pienākums, atbilstīgi sadarbojoties, pārvaldīt banku noregulējuma procesus. Noregulējuma mērķis ir nodrošināt bankas kritiski svarīgo funkciju turpmāku darbību. Ja bankai nav kritiski svarīgu funkciju un ja tās maksātnespēja neradītu apdraudējumu finanšu stabilitātei, banka tiks likvidēta saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru. Jaunā tiesiskā regulējuma princips paredz samazināt banku maksātnespējas tādu gadījumu skaitu, kas ir destabilizējoši un darbību iedragājoši, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu aizsardzību kreditoriem saskaņā ar ES un valstu noteikumu kopumu. Pareizi īstenots, tas palīdzēs ierobežot fiskālās izmaksas, kā arī palielinās finanšu stabilitāti, kas atbalsta ekonomikas izaugsmi.
4. Kopš 2013. gada ES ir veidojusi saskaņotu noteikumu kopumu attiecībā uz banku uzraudzību un noregulējumu. Konceptuāli to dēvē par “vienoto noteikumu kopumu”.

¹ Termins “banka” šajā ziņojumā attiecas uz VNM regulas 2. pantā minētajām vienībām.

Attiecībā uz noregulējumu (sk. sīkāk **I pielikumu**) vienotais noteikumu kopums galvenokārt aptver Vienotā noregulējuma mehānisma regulu (VNM regulu), Banku atvēršanas un noregulējuma direktīvu (BAN direktīvu), Komisijas deleģētās regulas un Eiropas Banku iestādes (EBI) standartus un pamatnostādnes.

Vienotās noregulējuma valdes uzdevums

5. VNV vajadzības gadījumā atbild par visu nozīmīgo eurozonas banku, kā arī mazāk nozīmīgu banku, kas darbojas pārrobežās (turpmāk — mazāk nozīmīga pārrobežu banka), noregulējumu². Mazāk nozīmīga pārrobežu banka ietver mātesuzņēmumu, kas atrodas eurozonā, un vismaz vienu meitasuzņēmumu, kurš atrodas citā eurozonas dalībvalstī. VNV 2017. gada janvārī aptvēra 141 banku, kas veido vairāk nekā 80 % no kopējiem banku aktīviem eurozonā. Valstu noregulējuma iestādes ir atbildīgas par visu pārējo banku — aptuveni 3 250 juridisko personu — noregulējumu valsts līmenī³.

6. VNV galvenie uzdevumi ir šādi:

- a) noregulējuma plānu izstrāde visām tās atbildības jomā esošajām bankām un tāda veida saistību un pašu kapitāla līmeņa noteikšana, ko noregulējuma ietvaros varētu iekšēji rekapitalizēt (drošības rezerve, ko dēvē par pašu kapitāla un atbilstīgo saistību minimuma prasību (*MREL*));
- b) noregulējuma lēmumu pieņemšana par rīcību, kas jāīsteno saistībā ar banku noregulējumu;
- c) saskaņotības un konsekvences nodrošināšana vienotajā noregulējuma mehānismā;

² VNM regula, 7. panta 2. punkts, un <https://srb.europa.eu/en/node/44>.

³ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/list/who/html/index.en.html>.

d) vienotā noregulējuma fonda (VNF) administrēšana; konkrētos apstākļos šis fonds finansiāli atbalsta noregulējuma procesus⁴.

7. Saskaņā ar VNM regulu VNV izveidoja 2014. gada augustā, un 2015. gada janvārī tā kļuva par neatkarīgu aģentūru. Pirms amatus ieņēma VNV valdes locekļi, dažus mēnešus to provizoriski pārvaldīja Komisija. VNV galvenais birojs atrodas Briselē, un 2016. gada beigās VNV strādāja aptuveni 170 darbinieku. Būtībā tā joprojām atrodas darbības sākumposmā.

8. VNV savus lēmumus pieņem izpildsesijās un plenārsesijās. Izpildsesijās piedalās priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un četri pastāvīgie locekļi (kas nav VNI pārstāvji). Priekšsēdētājs (vai priekšsēdētāja vietnieks) un četri pastāvīgie novērotāji balso izpildsesijās. Tajās izpildsesijās, kurās izskata kādu konkrētu banku, piedalās arī attiecīgās dalībvalsts VNI pārstāvis (paplašinātā izpildsesija). Plenārsesijās piedalās katras VNI pārstāvis, un plenārsesijai ir jābūt iesaistītai noregulējuma lēmumos, ja VNF ir sniedzis atbalstu, kas attiecīgajam noregulējumam pārsniedz 5 miljardus EUR (vai 10 miljardus EUR likviditātes atbalsta gadījumā).

VNV mijiedarbība ar citām iestādēm

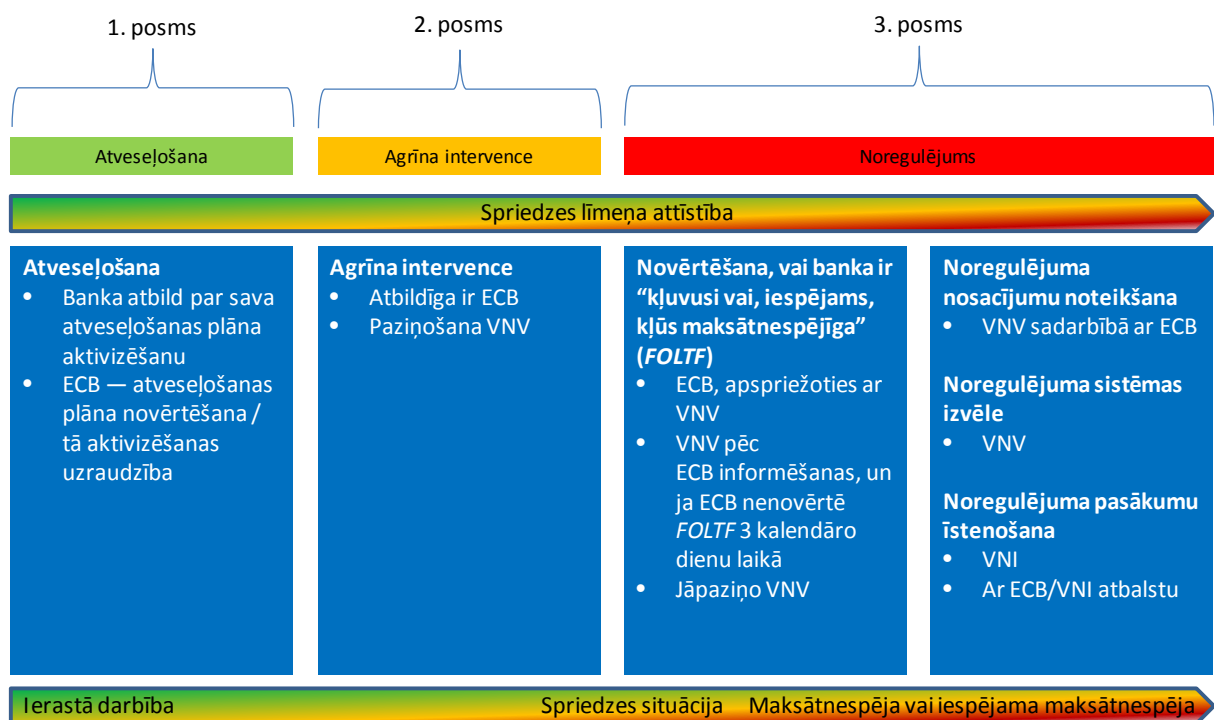
9. Procedūrai, ko piemēro finansiālās grūtībās nonākušai bankai, pēc sagatavošanās un plānošanas var būt trīs darbības posmi (sk. **1. attēlu**). Pirmais ir atvaseļošanas posms, kad bankai prasa īstenot pašas atvaseļošanas plānā noteiktās darbības. Atvaseļošanas plānu novērtē uzraudzītājs, kas nozīmīgām eurozonas bankām ir ECB.

10. Nākamais (nopietnāks) posms ir agrīna intervence, kuras laikā uzraudzītājs ir pilnvarots izpildīt konkrētus pasākumus. Pirmajos divos posmos VNV nav lēmuma pieņēmēja, bet ir kopīgi atbildīga par bankas apstākļu uzraudzīšanu un sagatavo iespējamās noregulējuma darbības, kā norādīts nākamajā posmā.

⁴ Vienoto noregulējuma fondu veido eurozonas banku iemaksas. Tiktāl, ciktāl zaudējumus novirza vienotajam noregulējuma fondam, to var izmantot tikai tad, ja akcionāri vai kreditori, tostarp obligāciju turētāji, jau ir seguši zaudējumus vismaz 8 % apmērā no kopējām saistībām, lai noregulētu banku (VNM regula, 27. panta 7. punkts un 76. panta 3. punkts).

11. Trešais posms ir noregulējums, un tieši šeit izšķirīga nozīme ir VNV. Noregulējumu sāk īstenot, ja ECB informē VNV, ka tās uzraudzībā esošu banku uzskata par tādu, "kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga" (*FOLTF*), vai ja VNV ir patstāvīgi nonākusi pie tāda paša secinājuma. Vienotā noregulējuma valde var pieņemt lēmumu par iestādes noregulējuma sākšanu tikai tad, ja ir izpildīti arī turpmāk minētie nosacījumi, proti, ja nav pieejami citi alternatīvi pasākumi un ja ir uzskatāms, ka noregulējums (nevis maksātnespējas noteikumu piemērošana) ir sabiedrības interesēs. Tā kā sistēmā ir iesaistīta ECB, VNV un dažādas citas valstu un Eiropas iestādes, sekmīga rezultāta panākšanā būtiska nozīme ir kvalitatīvai saziņai un savstarpējai sapratnei.

1. attēls. No atveseļošanas līdz noregulējumam

Avots: ERP, pielāgots no ECB.

12. VNV var pieņemt noregulējuma shēmu, kurā izmanto VNF, tikai tad, ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, ka valsts atbalsta noteikumi to pieļauj. Komisija pēc tam apstiprina noregulējuma shēmā paredzēto Fonda līdzekļu summu.

REVĪZIJAS TVĒRUMS UN PIEEJA

Revīzijas tvērums un metodes

13. Mēs izskatījām, vai VNV rīcībā ir viss vajadzīgais, lai efektīvi īstenotu banku noregulējumu. It sevišķi mēs analizējām,

- a) cik kvalitatīvi VNV plāno atsevišķu banku noregulējumu (sk. **24.–83. punktu**);
- b) vai VNV ir atbilstīgi izveidota, lai ievērotu tiesību aktos noteikto sistēmu attiecībā uz noregulējuma plānošanu (sk. **84.–102. punktu**); un
- c) vai VNV rīcībā ir pietiekami cilvēkresursi, lai īstenotu tai uzticētos uzdevumus, un vai sadarbības sistēma ir pienācīga (sk. **103.–142. punktu**).

14. Pamatojoties uz minēto struktūru, šajā ziņojumā ir sniegti secinājumi un ieteikumi (sk. **143.–158. punktu**).

15. Saistībā ar a) apakšpunktu mēs izskatījām, vai VNV noregulējuma plāni ir atbilstīgi un sistemātiski un vai tie ietver noregulējamības novērtējumus un *MREL* noteikšanu.

16. Šajā nolūkā revīzijas kopa ietvēra 58 pabeigtus noregulējuma plānus, ko VNV bija izstrādājusi bankām līdz 2017. gada janvāra beigām. VNV piekrita nodrošināt šo plānu piecas svarīgākās nodaļas, kuras mēs analizējām (sk. **26. punktu**), katrā nodaļā aplūkojot astoņus piemērus, kurus no revīzijas kopas izvēlējāmies pēc nejaušības principa, no katra plāna paņemot ne vairāk kā divas nodaļas, kas nozīmē, ka kopumā tika izskatītas 40 nodaļas (kuras attiecās uz 31 banku). Izvēlētajās nodaļās VNV izdzēsa visus datus, kas attiecās uz konkrētām bankām, un datus, kuru izcelsme bija ECB. Šī pieeja ļāva revidentu grupai samērā detalizēti izskatīt izšķiroši svarīgus plānu aspektus un izdarīt svarīgus secinājumus, taču nebija iespējams gūt pilnīgu izpratni par plānu pilnīgumu un iekšējo konsekvenci, tādēļ mums bija jālūdz papildu informācija (sk. **36. punktu**), ko mums sniedza par trim bankām.

17. Saistībā ar b) apakšpunktu mēs novērtējām, vai VNV noregulējuma plānošanai piemēro atbilstīgu noteikumu sistēmu, tostarp rokasgrāmatas, pamatnostādnes un satvarus.

18. Saistībā ar c) apakšpunktu mēs novērtējam, vai VNV ir piesaistījusi pietiekamu skaitu darbinieku ar atbilstīgām prasmēm un piedāvājusi tiem turpmāku apmācību. Mēs arī izskatījām VNV sadarbības efektivitāti ar VNI un ECB.

19. Veicot revīziju, mēs izmantojam kritērijus, kuru pamatā ir šādi avoti:

- a) tiesību aktu prasības VNM regulā un BAN direktīvā;
- b) Komisijas deleģētā regula, ar ko nosaka noregulējuma plānu saturu;
- c) finanšu iestādēm paredzēts efektīvu noregulējuma sistēmu galveno elementu saraksts, ko izstrādājusi Finanšu stabilitātes padome; un
- d) Finanšu stabilitātes institūta piedāvātā aizsardzības modeļa četri virzieni⁵.

20. Revīzijas praktiskā darba lielāko daļu mēs veicām laikā no 2016. gada oktobra līdz 2017. gada jūlijam, izvērtējot noregulējuma plānus, kas pieņemti ne vēlāk kā 2017. gada janvārī.

21. Revīzijas pierādījumus veido informācija, kas iegūta sanāsmēs un VNV darbinieku iztaujāšanās un kas apkopota, pārskatot VNV iekšējo dokumentāciju, publiski pieejamos datus, VNV paziņojumus⁶ (attiecinātos gadījumos) un 20 VNI apsekojumu⁷.

Piekļuve pierādījumiem un konfidencialitātes jautājumi

22. Revīzijas tiesības un šīs lietderības revīzijas pilnvaras izriet no LESD 287. panta vispārējiem noteikumiem, ar ko Eiropas Revīzijas palātai tiek piešķirta neierobežota piekļuve visai dokumentācijai, kas nepieciešama revīzijas uzdevuma veikšanai. Revīzijas gaitā VNV apgalvoja, ka uz tās rīcībā esošajiem datiem par konkrētām bankām un to praksi attiecas īpaši konfidencialitātes nosacījumi, kas izriet no finanšu stabilitātes apsvērumiem

⁵ <http://www.bis.org/fsi/fsipapers11.htm>.

⁶ VNV rakstiski paziņojumi, atbildot uz pieprasījumiem sniegt pierādījumus.

⁷ Lai gan VNM piedalās 19 dalībvalstīs, Spānijā ar noregulējumu nodarbojas divas iestādes, tādējādi apsekoto iestāžu skaits ir 20.

(sk. arī **16. punktu**). Līgumā šajā saistībā nav paredzēti konkrēti izņēmumi, taču mums izdevās panākt īpašu vienošanos par šāda veida datu apstrādi un to aizsardzību, un mēs sadarbojāmies ar VNV vadību, lai samazinātu jebkādus reālus vai šķietamus riskus, vienlaikus nodrošinot piekļuvi revīzijai nepieciešamajiem datiem, tostarp tās vajadzībām plaši izmantojot anonimizētus datus.

23. Sadarbība ar VNV un tās sniegtā palīdzība ļāva mums veikt plaša mēroga revīzijas darbu un izdarīt pārlicinošus secinājumus, kas izklāstīti šajā pirmajā īpašajā ziņojumā par VNV darbībām. Dokumentācija bija plaši pieejama, taču ar dažiem būtiskiem izņēmumiem. Proti, tā kā netika nodrošināti konkrēti politikas dokumenti (par kuriem VNV norādīja, ka tie pastāv tikai projekta līmenī), mēs nevarējām veikt izsmeļošu novērtējumu par to, vai VNV politikas virzieni pilnībā atbilst vienotajam noteikumu kopumam, un piekļuve principā anonimizētiem noregulējuma plānu datiem nozīmēja, ka mēs nenovērtējām to pilnīgumu un iekšējo konsekvenci. Tomēr mēs varējām izdarīt dažus uz pierādījumiem labi balstītus secinājumus par noregulējuma plāniem, kā tiks atspoguļots šajā ziņojumā (sk. **II pielikumu**).

APSVĒRUMI

Noregulējuma plāni — lielā mērā to izstrāde joprojām turpinās

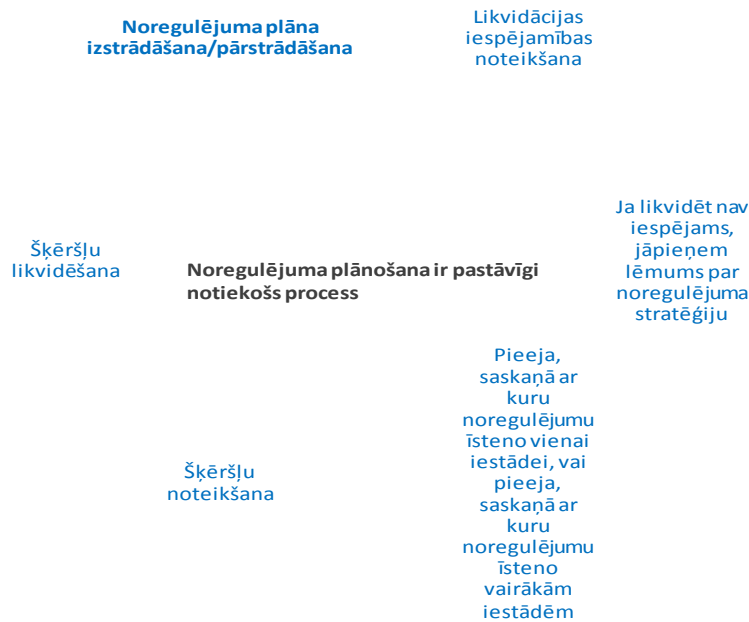
24. Šajā iedaļā ir izskatīti VNV sagatavoto noregulējuma plānu svarīgākie elementi un izklāstīti konstatējumi par atbilstību vienotajam noteikumu kopumam.

Plānošana turpinās

25. Noregulējuma plānošana, kas ir pastāvīgs VNV darbības pamatuzdevums, attiecas uz visām tās atbildības jomā esošajām bankām, ne tikai uz bankām, kuras uzskata par grūtībās nonākušām. Noregulējuma plānošanas process sākas ar noregulējuma plāna izstrādi. Šajā saistībā VNV ir jānosaka bankas kritiski svarīgās funkcijas un pamatdarbības virzieni. Nākamajā posmā VNV novērtē, vai banku var likvidēt saskaņā ar valsts maksātspējas procedūru; tā ir noklusējuma pieeja, ja vien VNV neuzskata, ka noregulējums ir sabiedrības interesēs. Ja pieņem lēmumu par sabiedrības interesēm, VNV ir jāizstrādā noregulējuma

stratēģija, kas pielāgota bankas konkrētajiem apstākļiem. Pēc tam VNV apsver iespējamus šķēršļus, kas varētu kavēt bankas efektīvu noregulējumu⁸, jo noregulējuma plānā ir jāizskata, kā mazināt jebkādus šādus šķēršļus. Turpmāk **2. attēlā** ir parādīts noregulējuma plānošanas process.

2. attēls. Noregulējuma plānošanas process⁹

Avots: VNV.

26. Noregulējuma plānam ir šādas galvenās nodaļas¹⁰:

- a) stratēģiska darījumdarbības analīze — bankas kritiski svarīgo funkciju un pamatdarbības virzienu noteikšana;

⁸ BAN direktīva, 17. panta 5. punkta g) apakšpunkts.

⁹ Attēlā ir norādīta pieeja, saskaņā ar kuru noregulējumu īsteno vienai iestādei, un pieeja, saskaņā ar kuru noregulējumu īsteno vairākām iestādēm. Šie termini attiecas uz to juridisko personu skaitu, kam VNV piemēros noregulējuma darbības. Pieeja, saskaņā ar kuru noregulējumu īsteno vienai iestādei, nozīmē, ka noregulējuma darbības piemēros tikai vienai vienībai, piemēram, banku grupas pārvaldītājsabiedrībai, savukārt pieeja, saskaņā ar kuru noregulējumu īsteno vairākām iestādēm, nozīmē, ka noregulējuma darbības piemēros vairāk nekā vienai vienībai, piemēram, vairākiem meitasuzņēmumiem.

¹⁰ VNV ievads noregulējuma plānošanā: <https://srb.europa.eu/en/node/163>, 19. lpp.

- b) izvēlētā noregulējuma stratēģija — šajā nodaļā novērtē noregulējuma stratēģijas iespējamību un ticamību;
- c) finansiālā un darbības nepārtrauktība — finansiālo un darbības priekšnoteikumu noteikšana, lai noregulējuma laikā nodrošinātu nepārtrauktību;
- d) noregulējamības novērtējuma kopsavilkums — tādu būtisku šķēršļu apzināšana, kas varētu kavēt noregulējamību, un to novēršanas noteikšana; šajā nodaļā VNV arī nosaka *MREL*;
- e) vadības kopsavilkums.

VNV pieeja noregulējuma plānošanai

27. VNV noregulējuma plānus sagatavo četros posmos. VNV sāk ar pārejas noregulējuma plānu (PNP), ko pēc tam atjaunina un paplašina.

- a) PNP (jeb pirmā posma plānos) uzmanība ir koncentrēta uz stratēģiskās darījumdarbības analīzes aspektiem. Šiem plāniem nav jāsaņem VNV sanāksmes apstiprinājums paplašinātajā izpildsesijā (sk. **8. punktu**), un tie galvenokārt ir paredzēti iekšējai izmantošanai.
- b) Otrā posma plāni ir vispusīgāki nekā PNP, un tie jāpieņem paplašinātajā izpildsesijā (sk. **8. punkts**). Tos nosūta noregulējuma kolēģijām lēmuma pieņemšanai, taču tajos nav noteikti būtiski šķēršļi vai *MREL*.
- c) Trešā posma plāni ietver *MREL* rezerves noteikšanu konsolidētajā līmenī.
- d) Ceturtā posma plāni ietver būtisku šķēršļu un *MREL* noteikšanu konsolidētajā un atsevišķas vienības līmenī.

28. Līdz 2017. gada janvārim likumdevējs VNV bija uzdevis pieņemt 130 noregulējuma plānus¹¹, tiesību aktos neparedzot starpposma pasākumus. Pagaidām šis mērķis nav

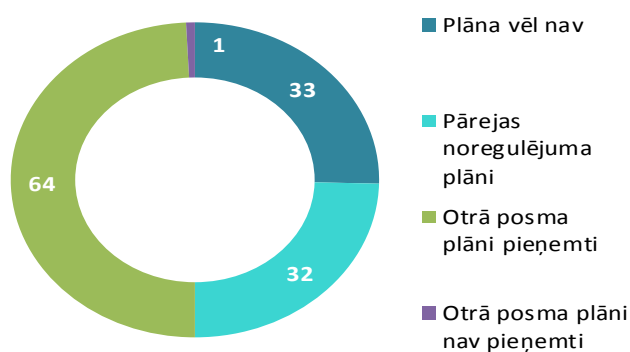
¹¹ 2017. gada janvārī VNV atbildības jomā bija 141 banka (astoņas globālā mērogā sistēmiski nozīmīgas bankas, 118 citas nozīmīgas bankas un 15 mazāk nozīmīgas pārrobežu bankas). Tomēr

sasniegts, jo trūkst resursu (sk. **103.–124. punktu**). Līdz 2017. gada janvāra beigām VNV bija sagatavojuši 65 otrā posma plānus, no kuriem 64 bija pieņemti¹², un sagatavojuši PNP vēl 32 bankām (sk. **3. attēlu**).

29. Tiesību aktos¹³ ir paredzēts, ka VNV nosaka konkrētu datumu, līdz kuram ir jāizstrādā pirmie vienotajam noteikumu kopumam atbilstīgie noregulējuma plāni, bet VNV to nav izdarījuši.

3. attēls. Noregulējuma plānu statuss 2017. gada janvāra beigās

□

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV datiem.

30. VNV iekšējās noregulējuma grupas 2016. gadā bija sākušas vispusīgu otrā posma plānu sagatavošanu. Kā norādīts VNV paziņojumos, tie bija detalizēti un to apjoms bija no 150 līdz 300 lpp. VNV izpildsesijā 2016. gada otrajā pusē pieņēma politisku lēmumu izstrādāt īsus noregulējuma plānus — aptuveni 40 lpp. apjomā. Lēmumu pieņēma, lai veicinātu lēmumu pieņemšanas procesu un padarītu to labāk pārvaldāmu.

vienpadsmit bankas uzskatīja par ietilpstošām grupā, tādēļ bija vajadzīgi tikai 130 noregulējuma plāni.

¹² VNV bija pieņēmusi 58 noregulējuma plānus, kam tā bija grupas līmeņa noregulējuma iestāde, un sešus noregulējuma plānus, kuriem grupas līmeņa noregulējuma iestādes funkciju veica cita noregulējuma iestāde (sk. BAN direktīvas 2. panta 1. punkta 44. apakšpunktu).

¹³ VNM regula, 8. panta 12. punkts.

31. Lai gan banku sarežģītība stipri atšķiras, šis apjoma indikatīvais ierobežojums attiecas uz visiem plāniem. Tas nozīmē, ka tajos netiek iekļauta liela daļa vajadzīgas un/vai obligātas informācijas, kā aplūkots nākamajā iedaļā.

32. Turpmāk **4. attēlā** sniegts kopsavilkums par VNV noregulējuma plānu struktūru kopš 2017. gada un parādīts, kurām ieinteresētajām personām tiek nosūtīta katra no plāna daļām. Ne visas ieinteresētās personas saņem vienādu informācijas kopumu no VNV. Būtiski, ka ne noregulējuma kolēģijas, ne VNV tās izpildsesijā nesaņem tehniskās pamatpiezīmes, kurās ir svarīga informācija, piemēram, alternatīvas noregulējuma stratēģijas. Tiesību aktos nav paredzēts ierobežojums attiecībā uz svarīgas informācijas koplietošanu ar noregulējuma kolēģiju locekļiem¹⁴.

¹⁴ BAN direktīvas 88. panta 3. punktā ir vien noteikts, ka ārpussavienības VNI ir jāievēro konfidencialitātes prasības.

4. attēls. Noregulējuma plānu struktūra un saņēmēji, sākot no 2017. gada

	Plāns	Pielikumi	Tehniskās pamatpiezīmes	Prezentācijas slaidi
Saturs	Vajadzīgās analīzes rezultāti un augsta līmeņa kopsavilkums	Standartizēti pielikumi, piemēram, saraksti (kontaktpersonas, IT sistēmas u. c.), saistību dati / EBI veidnes, noregulējamības novērtējums, argumentēts <i>MREL</i> priekšlikums, plāni pieejai, saskaņā ar kuru noregulējumu īsteno vairākām iestādēm, banku priekšlikumi par šķēršļu likvidēšanu	Tehniskā analīze / pamatā esošie pieņēmumi, uz kuriem balstās noregulējuma plāna galvenie elementi (piemēram, kritiski svarīgas funkcijas, piekļuve finanšu tirgus infrastruktūrai, noregulējuma instrumenti / alternatīvas stratēģijas, piekļuve īstermiņa likviditātei, aktīvu apgrūtinājums, darbības nepārtrauktība)	Plāna prezentēšanai noregulējuma kolēģijām (NK)
Koplietots ar ¹⁵ :	VNM, paplašinātā izpildsesijā, NK locekļiem	VNM, paplašinātā izpildsesijā, NK locekļiem	VNM, ECB	NK locekļiem, NK novērotājiem

Avots: pielāgots no VNV.

33. VNV 2017. gada darba plānā bija paredzēts sagatavot 27 PNP no tiem 33 plāniem, kuru izstrāde 2017. gada janvāra beigās vēl nebija sākta. Trīsdesmit diviem jau esošajiem PNP bija jāuzsāk otrais posms, un 65 esošajiem otrā posma plāniem bija jāpiemēro trešais posms. Termiņš bija 2018. gada pirmais ceturksnis.

34. Ņemot vērā līdz 2017. gada jūlija beigām panākto progresu, paredzamo darba noslogojumu un VNV pašreizējo darbinieku skaitu, šis plāns šķiet pārmēru optimistisks (sk. arī **114., 124. un 125. punktu**).

¹⁵ Šajā tabulā "VNM" nozīmē, ka noregulējuma plāni ir koplietoti ar iekšējā noregulējuma grupā iesaistītajām VNI. NK locekļu definīcija ir sniegta BAN direktīvas 88. panta 2. punktā. NK novērotāji ir, piemēram, ārpussavienības valstu noregulējuma iestādes (BAN direktīva, 88. panta 3. punkts) vai VNI, ja VNV piedalās kā NK locekle.

Noregulējuma plānu satura pārskats

35. Vienotajā noteikumu kopumā ir sniegti norādījumi par noregulējuma plānu saturu. Lai novērtētu VNV atbilstību, mēs izstrādājām apjomīgu kritēriju kopumu, pamatojoties uz vienotā noteikumu kopuma prasībām attiecībā uz noregulējuma plāniem, un izskatījām izlasē iekļautos noregulējuma plānus. Kā tiks parādīts nākamajos punktos, paši noregulējuma plāni nodrošināja atbilstību vien nelielam piemēroto kritēriju skaitam.

36. VNV mums pastāstīja, ka, lai gan pašos noregulējuma plānos, iespējams, ir pārāk maz informācijas, tās rīcībā ir apjomīga papildu pamatinformācija, ko tā var sniegt par gandrīz pusi no visiem paredzētajiem plāniem. Lai gan šī informācija oficiāli neietilpa noregulējuma plānos, tā tomēr veidoja svarīgu daļu no informācijas bāzes, kas bija pamatā VNV izpratnei un lēmumu pieņemšanai par tās atbildības jomā esošajām bankām. Mēs izskatījām šos materiālus attiecībā uz trim bankām un pārliecinājāmies, ka VNV datos ir mazāk trūkumu, nekā varētu secināt, lasot tikai noregulējuma plānus. Tomēr joprojām pastāv nozīmīgas nepilnības saistībā ar vienotā noteikumu kopuma prasībām.

Noregulējuma plānos joprojām trūkst svarīgu elementu

37. Turpmākajos punktos ir izklāstītas jomas, kurās saskaņā ar mūsu novērtējumu VNV noregulējuma plāni neatbilda vienotā noteikumu kopuma prasībām.

Stratēģiskā darījumdarbības analīze

38. Šajā jomā noregulējuma plānos tika atklāti vairāki trūkumi. Piemēram, noregulējuma plānos nebija pietiekami aprakstīta attiecīgo banku grupu struktūra vai novērtēti darījumdarbības modeļi, pārvaldība vai īpašumtiesības noregulējuma plānošanas vajadzībām, savukārt vienīgā pieejamā finanšu informācija bija vispārīga un konsolidēta, nevis konkrēti attiecās uz katru būtisku vienību, kā prasīts noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā. Šos trūkumus daļēji, bet ne pilnībā, mazināja papildu datu pieejamība pamatinformācijā un piezīmēs.

39. Svarīgi, ka kritiski svarīgas iekšējās un ārējās organizācijas savstarpējās atkarības aspektā izlasē iekļautie plāni bija nepilnīgi¹⁶. Kaut arī VNV ir informācija par nozīmīgiem darījumu partneriem, mēs nevarējām atrast tās analīzi, kurā būtu apzināts iespējamās kaitīgās ietekmes izplatības risks.

Kritiski svarīgas funkcijas

40. Stratēģiskajā darījumdarbības analīzē ir jānovērtē, kuras funkcijas ir tik kritiski svarīgas, ka to pārtraukšana ietekmētu finanšu stabilitāti vai reālo ekonomiku. Novērtējumā ir arī jāizskata, kādā mērā bankas funkcijas varētu aizstāt ar tirgū esošas citas bankas vai banku funkcijām. Izlasē iekļautajās nodaļās ne vienmēr bija skaidri saprotams VNV pamatojums saistībā ar šiem novērtējumiem.

41. Tomēr VNV ir panākusi ievērojamu progresu, sniedzot norādījumus iekšējām noregulējuma grupām, proti, ir sagatavota veidne datu vākšanai par kritiski svarīgām funkcijām, un to izmanto kopš 2017. gada.

42. VNV nevarēja sniegt pārskatu par katras tās atbildības jomā esošās bankas kritiski svarīgajām funkcijām. Lielākajā daļā izlasē iekļauto nodaļu par kritiski svarīgu funkciju tika uzskatīta noguldījumu pieņemšana. Dažos, bet ne visos, noregulējuma plānos bija nodalīti privātpersonu un korporatīvie noguldījumi.

43. Iespējamā vajadzība izslēgt no iekšējās rekapitalizācijas konkrētas saistības, piemēram, nesegtus nodrošinātos noguldījumus, kas izriet no tā, ka tie tiek uzskatīti par daļu no "kritiski svarīgām funkcijām", samazina iekšējai rekapitalizācijai pieejamo saistību apjomu, tādēļ ir vēl svarīgāk paredzēt atbilstīgu *MREL* rezervi. Tomēr līdz šim izstrādātajos noregulējuma plānos nav noteikts *MREL* apmērs, līdz ar to palielinās iespēja, ka bankas atzīs par nenoregulējamām.

¹⁶ Piemēram, bieži nebija informācijas par grupas iekšējiem aktīviem un saistībām, grupas iekšējo pašu kapitālu, grupas iekšējiem atvasinātajiem instrumentiem un grupas iekšējiem zaudējumu nodošanas nolīgumiem.

Izvēlētā noregulējuma stratēģija

Likvidācijas ticamības un iespējamības novērtēšana

44. Pirms VNV nosaka noregulējuma stratēģiju, tai ir jānovērtē, vai likvidācija saskaņā ar parasto maksātspējas procedūru ir ticama un, ja tā ir, vai tā ir arī iespējama.
45. Novērtējot likvidācijas ticamību, VNV izskata iespējamo ietekmi uz finanšu sistēmu. Konkrētāk, VNV ir jānovērtē, vai likvidācija sasniegtu noregulējuma mērķus¹⁷, kas ietver garantēto noguldījumu aizsardzību¹⁸.
46. Savā ticamības novērtējumā VNV vairākos gadījumos norādīja, ka piemērojamā noguldījumu garantiju sistēma (NGS) nespēja izpildīt NGS direktīvas prasības, turklāt tās rīcībā nebija pietiekamu līdzekļu, lai īstenotu nozīmīgas bankas likvidāciju. Tāpēc likvidācijas gadījumā ir grūtāk sasniegt mērķi aizsargāt segtos noguldījumus.
47. Lai novērtētu likvidācijas iespējamību, VNV ir jāizskata, vai bankas vadības informācijas sistēmas spēj paziņot NGS direktīvā pieprasīto informāciju. Piemēram, ir jāzina katram noguldītājam segto noguldījumu kopējā vērtība, jo NGS ir noteiktā termiņā katram noguldītājam jāizmaksā garantētā summa 100 000 EUR apmērā¹⁹.
48. Izlasē iekļautajos noregulējuma plānos mēs neatradām informāciju par pieejamo NGS finansējuma summu, lai gan tā būtu atvieglojusi šāda novērtējuma veikšanu.
49. Valstu NGS nav juridiska pienākuma sadarboties ar VNV. Tomēr deleģētajā regulā ir ierosināts VNV apspriesties ar valstu NGS²⁰, lai gan VNV to nav darījusi.
50. Lai gan lielākajā daļā noregulējuma plānu bija secināts, ka likvidācija nav ticami īstenojama, mēs šiem secinājumiem atradām tikai vispārīgus pamatojumus, piemēram, ka

¹⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 24. panta 2. punkts.

¹⁸ VNM regula, 14. panta 1. punkts.

¹⁹ NGS direktīva, 8. pants.

²⁰ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 20. apsvēruma.

tas radītu būtisku negatīvu ietekmi uz valstu banku nozari. Konkrētāka informācija, kas paredzēta vienotajā noteikumu kopumā²¹, nebija sniegta.

51. Noregulējuma darbības var īstenot sabiedrības interesēs, ja tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu noregulējuma mērķus, un ir samērojams ar šiem mērķiem. Tāpat pirms tam ir jānosaka, ka likvidācija nespētu tādā pašā mērā sasniegt noregulējuma mērķus. Noregulējuma plānos šajā saistībā sniegtas tikai ļoti vispārīgas piezīmes un nav sīkākas informācijas.

52. Tāpat nav obligātās informācijas par to, kā likvidācija ietekmētu bankas paļaušanos uz ārkārtas publisku finanšu atbalstu²².

Izvēlētās noregulējuma stratēģijas noteikšana

53. Līdz 2017. gada janvāra beigām VNV bija izstrādājusi noregulējuma stratēģijas, pamatojoties uz to, ka kaut kad turpmāk tiks novērsti iespējamie šķēršļi (kas varētu būt nozīmīgi), kad būs noteikti arī *MREL* īpatsvari.

54. Mēs neatradām izvēlētās noregulējuma stratēģijas, kurās būtu ņemti vērā arī neparedzēti īstermiņa notikumi. Tādēļ, ja tuvākajā nākotnē būtu vajadzīgi noregulējuma lēmumi, tie, visticamāk, neatbilstu plāniem.

55. Vienotajā noteikumu kopumā ir paredzēts, ka ir jāapraksta visas alternatīvas, ko apsver gadījumā, kad nav iespējams īstenot izvēlēto noregulējuma stratēģiju²³. Mēs konstatējam, ka lielākajā daļā izlasē iekļauto nodaļu šādas izvēlētās stratēģijas alternatīvas nebija aplūkotas.

56. Vienotajā noteikumu kopumā ir paredzēts, ka noregulējuma stratēģijas nodaļā ir jānorāda paredzētais termiņš visu plāna būtisko aspektu īstenošanai²⁴. Tomēr nevienā no izlasē iekļautajām nodaļām nebija šāda termiņa.

²¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 24. panta 2. punkts.

²² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 24. panta 1. punkts.

²³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. apsvēruma un 22. panta 2. punkta e) apakšpunkts.

Noregulējuma instrumentu un noregulējuma pilnvaru noteikšana

57. Lielākajā daļā plānu izvēlētais noregulējuma instruments ir atvērtas bankas iekšējā rekapitalizācija. Saskaņā ar šo scenāriju banku ideālā gadījumā slēgtu piektdienā, lai tā atsāktu parastu darbību nākamajā pirmdienā, jo iekšējās rekapitalizācijas noregulējuma darbības būtu īstenotas nedēļas nogalē.

58. Dažos noregulējuma plānos ir norādīts, ka banku IT sistēmām būtu grūti laikus nodrošināt vajadzīgos datus iekšējās rekapitalizācijas īstenošanai.

59. Iekšējā VNV pārskatīšanā ir aplūkoti vairāki darbības jautājumi, kas attiecas uz iekšējās rekapitalizācijas instrumentu. Pārskatīšanā secināts, ka ir jāveic turpmāks darbs, it sevišķi saistībā ar paredzētā termiņa un norakstīšanas un konvertācijas hierarhijas praktiskajiem jautājumiem. VNV nav paredzēts sniegt iekšējos norādījumus par iekšējās rekapitalizācijas īstenošanu pirms 2017. gada ceturktā ceturkšņa, lai gan lielākajā daļā noregulējuma plānu jau ir paredzēta šā instrumenta izmantošana.

60. Noguldījumu un obligāciju iekšējā rekapitalizācija 48 stundu laikā būtu tehniskā ziņā ārkārtīgi grūts uzdevums vairumam banku, ņemot vērā to vadības un IT sistēmu sarežģītību. Pirms var īstenot iekšējās rekapitalizācijas plānu, vadības sistēmām jāspēj aprēķināt iekšējai rekapitalizācijai pieejamo summu. VNV pašreizējā prakse neparedz prasību bankām pārbaudīt iekšējās rekapitalizācijas instrumenta potenciālo izmantošanu, lai parādītu tā iespējamību.

61. Mēs uzskatām, ka bankas zaudējumu absorbcijas spēja būs novērtēta par augstu, ja tā ietvers saistības, kuras nav iespējams iekšēji rekapitalizēt noregulējuma stratēģijā paredzētajā termiņā.

62. Komisija nesēn ierosināja ieviest ES mēroga moratorija instrumentu, ko varētu izmantot, piemēram, lai apturētu banku maksājumu saistības uz laiku līdz piecām darba dienām. Saskaņā ar šo priekšlikumu, lai gan uzraudzītājam būtu pienākums apspriesties ar noregulējuma iestādi, pati noregulējuma iestāde nebūtu pilnvarota aktivizēt minēto

²⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. panta 2. punkta d) apakšpunkts.

instrumentu²⁵. Ja noregulējuma iestādes pašas varētu izmantot moratorija instrumentu, tas varētu nodrošināt elastīgumu (arī attiecīgajai bankai), lai sagatavotos iekšējai rekapitalizācijai.

63. Vienotajā noteikumu kopumā ir paredzēts, ka ir jānovērtē noregulējuma instrumentu piemērojamība²⁶. Izlasē iekļautajos noregulējuma plānos mēs šādu informāciju neatradām.

64. Vienotajā noteikumu kopumā ir paredzēts, ka VNV ir noregulējuma plānos jānorāda noregulējuma pilnvaras, ko tā plāno izmantot²⁷. Tomēr mēs konstatējam, ka nevienā no izlasē iekļautajiem plāniem šādas informācijas nebija. Šīs pilnvaras var, piemēram, ietvert tiesības pagarināt termiņus vai izbeigt konkrētus līgumus, nevis rīkoties globāli, kā tas ir moratoriju gadījumā. Pilnvaras ir minētas noregulējuma shēmas veidnē. Tomēr nosakot, kuras pilnvaras jāizmanto, ir jāanalizē un jāizprot to saistību veids, kurām pilnvaras piemēro, un izlasē iekļautajos noregulējuma plānos šādas izvērstas informācijas nebija.

Izvēlētais noregulējuma stratēģijas iespējamības un ticamības novērtējums

65. Mēs nevienā no izlasē iekļautajām nodaļām neatradām izvēlēto noregulējuma stratēģiju iespējamības novērtējumu. Tātad plānos nav izdarīti secinājumi par to, vai izvēlēto noregulējuma stratēģiju varētu efektīvi un laikus piemērot, kā noteikts vienotajā noteikumu kopumā²⁸.

66. Noregulējuma iestādēm ir arī jānovērtē stratēģijas ticamība, kas nozīmē, ka ir jāņem vērā noregulējuma iespējamā ietekme uz finanšu sistēmu un reālo ekonomiku. Tomēr arī šāda novērtējuma izlasē iekļautajos plānos nebija. VNV nebija novērtējusi izvēlēto noregulējuma instrumentu (it sevišķi iekšējās rekapitalizācijas instrumenta) iespējamo

²⁵ Komisijas priekšlikums par BAN direktīvas grozīšanu, 29.a pants:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2016:0852:FIN>.

²⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 25. panta 3. punkta a) apakšpunkts.

²⁷ BAN direktīva, 10. panta 7. punkts.

²⁸ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 26.–31. pants.

ietekmi. Tāpat tā nebija apsvērusi ietekmi uz citām finanšu iestādēm, MVU un privātajiem ieguldītājiem²⁹.

Vērtēšana noregulējuma kontekstā

67. Vienotajā noteikumu kopumā ir noteikts, ka ir jāapraksta informācija, kas nepieciešama, lai īstenotu noregulējuma stratēģiju³⁰. Šajā saistībā būtiska nozīme ir informācijas sniegšanai par bankas vērtēšanu noregulējuma nolūkos, kas ir ļoti sarežģīta un laikietilpīga procedūra. Izlasē iekļautajās nodaļās mēs neatradām nekādu ar šo jautājumu saistītu informāciju. No tā var secināt, ka VNV nespēja novērtēt šādas informācijas sniegšanas iespējamību, lai gan tai tas bija jādara³¹.

Finanšu un darbības nepārtrauktība

68. Vienotajā noteikumu kopumā ir noteikts, ka noregulējuma plānos ir jābūt analīzei par finansējuma prasībām saistībā ar noregulējuma stratēģiju. Taču mūsu izskatītajos plānos, proti, to nodaļās par finanšu nepārtrauktību, bija vien vispārīga informācija. Nebija informācijas par līdzekļiem neiesaistītās dalībvalstīs esošu filiāļu un meitasuzņēmumu finansēšanai noregulējuma laikā³².

69. Tāpat plānos nebija informācijas par pakalpojumu līmeņa vienošanos izpildāmību noregulējuma gadījumā. Ja kritiski svarīgas funkcijas tiek nodalītas, nav skaidrs, vai pakalpojumu līmeņa vienošanās joprojām būtu izpildāmas. Daudzos no plāniem nebija minēti pasākumi neparedzētiem gadījumiem, it sevišķi saistībā ar maksājumu un norēķinu sistēmām.

²⁹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 32. pants.

³⁰ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. panta 3. punkta a) apakšpunkts.

³¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 29. panta 3. punkts.

³² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. panta 5. punkts un 2. punkta d) apakšpunkts.

Noregulējamības novērtējums

70. Banka ir jāuzskata par noregulējamu, ja ir iespējami un ticami īstenojama vai nu likvidācija saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru, vai noregulējums, piemērojot noregulējuma darbības.

71. Nevienā no izlasē iekļautajiem dokumentiem VNV nebija kategoriski noteikusi, vai bankai ir faktiski iespējams piemērot noregulējumu. Lai gan dažās nodaļās bija sniegts noregulējamības novērtējuma īss kopsavilkums, to lielākajā daļā kopsavilkumā bija norādīti vien daži no apzinātajiem iespējamiem šķēršļiem.

72. Saskaņā ar VNM regulu VNV ir laikus jāinformē EBI, ja tiek uzskatīts, ka banka nav noregulējama. Līdz 2017. gada jūlijam VNV šādus paziņojumus EBI nebija nosūtījusi.

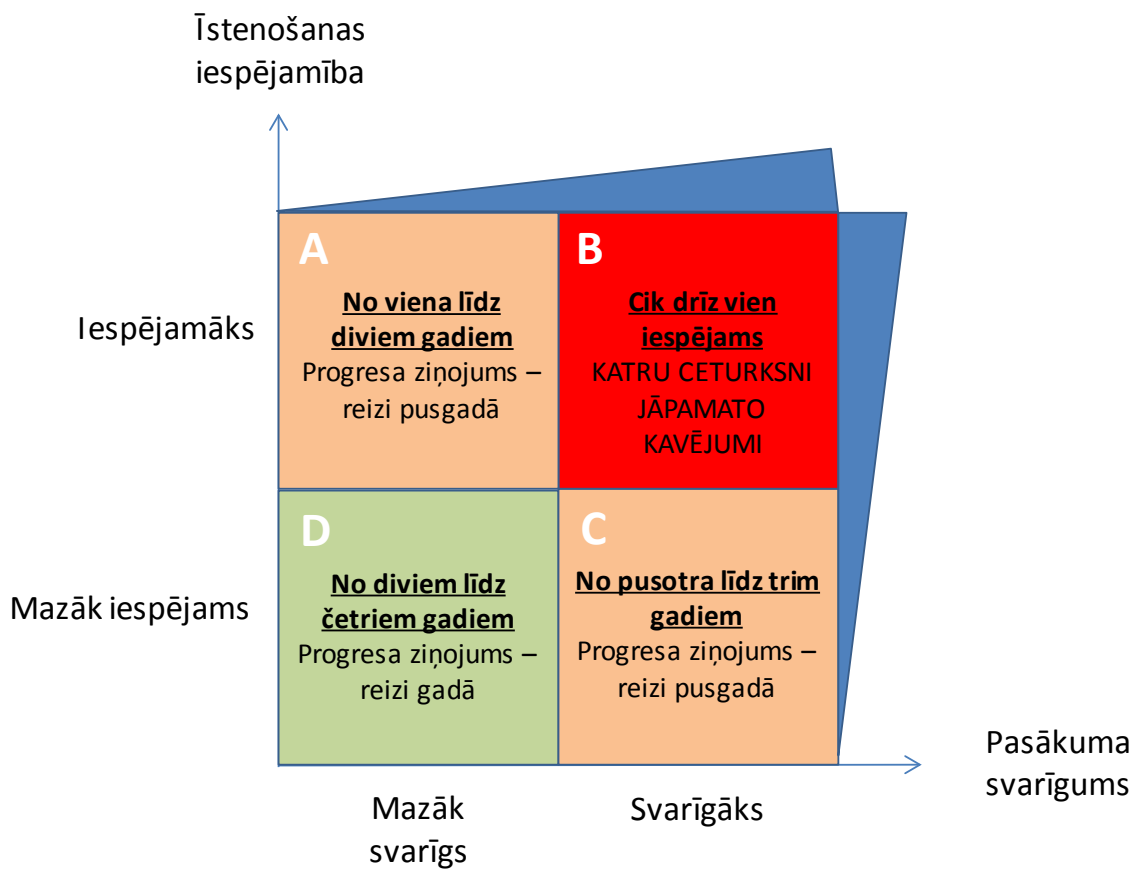
Būtiski šķēršļi

73. Vienotajā noteikumu kopumā ir noteikts, ka VNV ir jāapzina un jārisina būtiski šķēršļi, kas kavē noregulējumu, iedalot tos vismaz šādās kategorijās: a) struktūra un darbības; b) finanšu resursi; c) informācija; d) pārrobežu jautājumi; e) juridiskie jautājumi. Neraugoties uz šo juridisko pienākumu, būtisku šķēršļu risināšana joprojām nav sākta. Savos otrā posma plānos VNV ir vien apzinājusi iespējamus šķēršļus.

74. VNV ir norādījusi, ka viss būtisko šķēršļu noteikšanas process kopā ar apspriešanos ar kompetentajām iestādēm un kopīgiem lēmumiem noregulējuma kolēģijās aizņems aptuveni gadu, un pašlaik tiek sagaidīts, ka tas sāksies ne agrāk kā 2018. gadā.

75. **5. attēls** ir ņemts no noregulējuma plānošanas rokasgrāmatas. Tajā parādīts paredzamais laikposms šķēršļu atrisināšanai atkarībā no pasākuma īstenošanas iespējamības un svarīguma.

5. attēls. Laikposms šķēršļu atrisināšanai

Avots: VNV.

76. Kā norādīts 28. punktā, sagaidāms, ka 2018. gada pirmā ceturkšņa beigās būs pieejami tikai 65 trešā posma plāni. Pieņemot, ka noregulējuma plāni sasniegs ceturto posmu līdz 2019. gada vidum, banku rīcībā būs laiks visu būtisko šķēršļu atrisināšanai līdz 2022. gada vidum.

Minimuma prasība atbilstīgajām saistībām (MREL)

77. Viena no noregulējuma plāna svarīgākajām daļām ir minimuma prasības pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (MREL) noteikšana. Šeit aprēķina pašu kapitāla un saistību (tostarp noguldījumu) minimālo summu, kas bankai jātur konvertācijai vai norakstīšanai iekšējās rekapitalizācijas gadījumā. VNV vēl nav noteikusi MREL mērķus ne konsolidētā, ne atsevišķu vienību līmenī.

78. Indikatīvi, nesaistoši, konsolidētā līmenī aprēķināti *MREL* īpatsvari tika neformāli apspriesti ar bankām 2016. gadā notikušo semināru laikā, taču noregulējuma kolēģijām tie netika atklāti. Līdz šim nav aplūkoti ar konkrētām bankām saistīti faktori, piemēram, konkrētu saistību izslēgšana no iekšējās rekapitalizācijas, būtiski šķēršļi un prasības, kuras izriet no uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesa (*SREP*).

79. Tā kā vēl nav noteiktas *MREL* prasības, faktiskie *MREL* īpatsvari netiek uzraudzīti.

Vadības kopsavilkumi

80. VNV visos noregulējuma plānos ir jāietver vadības kopsavilkums, kurā jāapkopo tiesiskajā regulējumā paredzētie elementi³³. Mūsu izskatītajos kopsavilkumos iekļautā informācija stipri atpalika no minētās prasības. Trūkstošie elementi ir uzskaitīti **III pielikumā**.

Noregulējuma plānu informācijas izpaušana

81. VNV ir attiecīgajām bankām jāizpauž visas noregulējuma plānu būtiskās daļas. Līdz šim bankas ir saņēmušas vien ierobežotu indikatīvu informāciju, piemēram, par *MREL* aprēķiniem grupas līmenī vai iespējamajiem šķēršļiem. Arī VNM regulā ir noteikts, ka VNV ir jāņem vērā banku komentāri. Tomēr mūsu izskatītajos noregulējuma plānos nebija nekādu attiecīgo banku komentāru.

82. VNV apgalvo, ka vienotā noteikumu kopuma dažādajos elementos neapzināti ir paredzēta atšķirīga pieeja attiecībā uz informācijas izpaušanu. Proti, VNM regulā³⁴ ir minēti noregulējuma plāna nozīmīgi elementi, bet BAN direktīvā³⁵ un Komisijas deleģētajā regulā³⁶ prasīts izpaust vien vadības kopsavilkuma informāciju.

³³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. panta 1. punkts.

³⁴ VNM regula, 8. panta 6. punkts.

³⁵ BAN direktīva, 10. panta 1. punkts.

³⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 72. pants.

Nepilnīga atbilstība noteikumu kopumam

83. Apkopojot 37.–82. punktā izklāstītos apsvērumus, jānorāda, ka izlasē iekļautie plāni neatbilst vienotajam noteikumu kopumam. Atbilstības pakāpe ir augstāka, ja ņem vērā 36. punktā minēto pamatinformāciju, tomēr mēs norādām uz to, ka šī pamatinformācija nav apkopota par visām bankām.

Ir jāuzlabo norādījumi par noregulējuma plānošanu

84. Mēs revidējam VNV noregulējuma plānošanas rokasgrāmatu un procedūru sistēmu un konstatējam, ka ir izstrādāti pamatnorādījumi, bet jāveic papildu darbs.

Rokasgrāmatas un veidnes ir jāatjaunina un jāpilnveido

85. Ir vajadzīgas atbilstīgas procedūras, rokasgrāmatas un pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka procesā iesaistītie daudzie dalībnieki noregulējumu plāno saskaņā ar pienācīgu un konsekventu pieeju. Ar VNI palīdzību izstrādājot noregulējuma plānošanas rokasgrāmatu, VNV ir īstenojusi atbilstīgus pasākumus, lai vadītu šo procesu. Pašlaik VNV izstrādā vairākus iekšējos un ārējos politikas dokumentus.

86. Noregulējuma plānošanas rokasgrāmatas mērķis ir sekmēt konsekventu pieeju noregulējuma plānošanai Vienotajā noregulējuma valdē un valstu noregulējuma iestādēs. VNV to kā iekšējā dokumenta projektu pieņēma 2016. gada martā. Pēc tam iekšējām noregulējuma grupām bija pienākums šo rokasgrāmatu izmantot noregulējuma plānu izstrādes gaitā. Vienu gadu noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā netika ieviestas nekādas izmaiņas (atjauninājumi); tas tika darīts tādēļ, lai apkopotu iekšējo noregulējuma grupu komentārus par pirmo pieredzi darbā ar šo rokasgrāmatu.

87. Papildus iepriekš minētajam VNV ir izstrādājusi vai plāno izstrādāt ziņošanas veidnes³⁷ ar mērķi nodrošināt, lai visa vajadzīgā informācija, ko tā saņem no bankām noregulējuma plānošanas un lēmumu pieņemšanas vajadzībām, ir standarta formātā. Šīs veidnes papildina

³⁷ VNV veidnes aptver saistību datus, kritiski svarīgas funkcijas, finanšu tirgus infrastruktūru un pamatdarbības virzienus (izstrādes posmā).

informāciju, ko jau sniedz ECB un EBI veidnes³⁸. Konkrētos gadījumos VNV var arī lūgt informāciju tieši bankai.

88. Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā nepieciešami papildu uzlabojumi. Tomēr VNV plānoto atjauninājumu ir jau divreiz atlikusi — pirmo reizi uz 2017. gada beigām un otro reizi uz 2018. gada otro ceturksni.

89. Pirmkārt, noregulējuma plānošanas rokasgrāmata ir jāatjaunina tādēļ, ka tajā ir jāietver politikas norādījumi par vairākiem konkrētiem jautājumiem. Piemēram, saskaņā ar vienoto noteikumu kopumu noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā ir aplūkota būtisku šķēršļu noteikšana, bet tā to neparedz otrā posma noregulējuma plāniem.

90. Otrkārt, noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā nav aplūkoti daži svarīgi tiesību aktu noteikumi. Piemēram, lai gan Komisijas deleģētajā regulā³⁹ ir noteikts, ka noregulējuma plānos ir jāietver vadības kopsavilkums, noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā šī prasība nav minēta. Līdzīgi — lai gan noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā ir paredzēts noregulējamības novērtējums, tās piedāvātajā vadības kopsavilkuma veidnē nav šāda paziņojuma. Tāpat ne vadības kopsavilkuma nodaļā, ne noregulējamības novērtējuma nodaļā nav norādīta prasība informēt EBI, ja banku atzīst par nenoregulējamu⁴⁰.

91. Treškārt, noregulējuma plānošanas rokasgrāmata ir jāatjaunina, lai ņemtu vērā 2016. gada septembrī pieņemto politikas lēmumu vairs neizstrādāt vispusīgus noregulējuma plānus un tā vietā sagatavot saīsinātas redakcijas aptuveni 40 lpp. apjomā (sk. **30. punktu**). Tomēr vēl nav sniegti nekādi norādījumi par konsolidēto noregulējuma plānu saturu. Šis noregulējuma plānošanas pieejas izmaiņas tika ieviestas laikā, kad daudzi PNP un otrā posma plāni jau bija izstrādāti vai atradās izstrādes posmā un tika balstīti uz padziļinātu analīzi. Dažas VNI mūsu veiktajā apsekojumā norādīja, ka tām nācās tērēt vērtīgus resursus, lai pārstrādātu noregulējuma plānus.

³⁸ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1066.

³⁹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075, 22. panta 2.–8. punkts.

⁴⁰ VNM regula, 10. panta 4. un 5. punkts.

92. Vienotais noteikumu kopums⁴¹ ļauj noregulējuma plānošanā piemērot vienkāršotas prasības konkrētām bankām⁴². Līdz 2017. gada maijam VNV nebija izmantojusi šo iespēju nevienai no tās atbildības jomā esošajām bankām⁴³, un noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā nav aplūkots vienkāršoto noregulējuma plānu saturs un saistītie atbilstības kritēriji⁴⁴. Puse no mūsu veiktajā apsekojumā iesaistītajām VNI apstiprināja, ka par šo jautājumu trūkst VNV norādījumu. Revīzijas laikā VNV mums neiesniedza nevienu politikas piezīmi par minēto tēmu.

93. Papildus pilnveidojumiem noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā ir iespējams uzlabot arī VNV izstrādātās ziņošanas veidnes. Viens no šo veidņu mērķiem bija iegūt informāciju, kas nav pieejama citos avotos, tādējādi izvairoties no banku darba dublēšanās. Starp VNV un EBI veidnēm nav saiknes, tomēr to prasītā informācija daļēji ir paralēla. Piemēram, lielākajā daļā gadījumu VNV saistību datu veidne (SDV) un EBI saistību struktūras veidne⁴⁵ prasa līdzīgu informāciju par atvasinātajiem instrumentiem. Lai izvairītos no pārmērīgas banku apgrūtināšanas ar datu pieprasījumiem, ja tie pārklājas, 2017. gadā VNV ļauj bankām sniegt datus tikai VNV veidnē. Tas parāda izveidotās sistēmas sarežģītību.

Politikas piezīmes

94. Lai nodrošinātu spēkā esošo tiesību aktu konsekventu piemērošanu un saskaņotu metodiku attiecībā uz noregulējuma plāniem, VNV ir izstrādājusi detalizētu darba programmu ar vairākām politikas piezīmēm, kas jāizstrādā 2017. gadā un 2018. gada pirmajā

⁴¹ BAN direktīva, 4. pants.

⁴² EBI pamatnostādnes 2015/16.

⁴³ Saskaņā ar BAN direktīvas 4. panta 10. punktu VNV var piemērot vienkāršotās prasības tikai mazāk nozīmīgām bankām. Attiecībā uz VNI atbildības jomā esošām mazāk nozīmīgām bankām apsekojums parādīja, ka vienkāršotās prasības tika plānotas 2 400 mazāk nozīmīgām bankām.

⁴⁴ EBI ir publicējusi apspriežu dokumentu, kurā izskatīti atbilstības kritēriji. Tajā sniegti norādījumi gadījumiem, kad banka atbilst vienkāršoto prasību piemērošanai. EBI publicēs galīgo regulatīvo tehnisko standartu pēc tam, ka būs pagājis apspriešanas termiņš (2017. gada 8. augusts).

⁴⁵ SDV i) pielikums un EBI veidnes V pielikums.

pusē. Tā kā politikas norādījumi par svarīgākajiem tematiem joprojām tiek izstrādāti, tos būs grūti iekļaut 2017. gada noregulējuma plānos.

95. VNV iekšējais termiņš politikas piezīmju sagatavošanai 2017. gadā tika pārskatīts 2017. gada jūlijā, tāpēc vairāku piezīmju pabeigšana kavējas. Ņemot vērā, ka par šo uzdevumu atbildīgā nodaļa pašlaik saskaras ar izteiktu darbinieku trūkumu (sk. **109. punktu**), arī tagadējos pabeigšanas termiņos, šķiet, nebūs viegli iekļauties.

96. Apsekojumā VNI vairākkārt norādīja, ka VNV ir lielāks uzsvars jāliek uz labākās prakses noteikšanu un vienotu norādījumu sniegšanu par noregulējuma plānošanu.

97. Vienotajā noteikumu kopumā⁴⁶ ir noteikts, ka noregulējuma plānos ir jāņem vērā attiecīgie scenāriji, tostarp tas, ka maksātnespējas gadījums var būt ļoti specifisks (konkrētai bankai) vai ka tas var notikt plašāka mēroga finansiālās nestabilitātes vai citu sistēmas mēroga atgadījumu laikā. Tomēr vienā VNV politikas piezīmē ir noteikts, ka noregulējuma plānu pamatā jābūt tikai ļoti specifiskiem scenārijiem, pārējos scenārijus izmantojot izvēlētās noregulējuma stratēģijas ticamības un iespējamības pārbaudīšanai. Izlasē iekļautajos noregulējuma plānos mēs neatradām pierādījumus, ka šādas pārbaudes būtu veiktas, kā arī neatradām izlasē iekļauto plānu pieņemto scenāriju aprakstus.

98. VNV veiktā iekšējā analīze par noregulējuma plāniem parāda, ka tajos nav izskatīti pietiekami daudzi attiecīgie scenāriji. VNV ir paziņojusi, ka vajadzīgi papildu norādījumi, lai konsekventi noteiktu, kurš scenārijs ir jāizmanto.

99. Konsekventas metodikas trūkums atklājās arī VNV veiktajā transversālajā analīzē par noregulējuma plānu pirmo grupu (tiem plāniem, kas izstrādāti 2016. gadā). Analīzē tika atklāts, ka atšķirības spēkā esošo tiesību aktu interpretācijā un saskaņotas metodikas trūkums radīja plānu nekoncekvenci un nepietiekamu detalizācijas pakāpi. Piemēram, dažas iekšējās noregulējuma grupas veica novērtējumus pēc darbības virzieniem, nevis juridiskajām personām. Vairākos plānos par kritiski svarīgiem atzina privātpersonu banku vai

⁴⁶ VNM regula, 8. panta 6. punkts, un BAN direktīva, 10. panta 3. punkts.

aktīvu pārvaldības pakalpojumus, savukārt citos plānos, kuru nosacījumi bija analogiski, šīs funkcijas neuzskatīja par kritiski svarīgām.

Politika jautājumos par būtiskiem šķēršļiem un *MREL*

100. Ir vēl divi VNV politikas lēmumi, kas ietekmē noregulējumu plānu atbilstību tiesiskajam regulējumam. Pirmkārt, vienotajā noteikumu kopumā ir noteikts, ka noregulējuma plānos ir jāapzina būtiski šķēršļi⁴⁷. Tas ir apspriešanas process, kuram vajadzīgi resursi, kurš ilgst aptuveni gadu un pēc kura VNV ir jāisteno turpmāki pasākumi, lai atrisinātu apzinātos šķēršļus. VNV ir pieņēmusi iekšēju politikas lēmumu par šā procesa sākšanu 2018. gadā. Līdz tam laikam (sk. **73. un 74. punktu**) VNV tikai apzinās iespējamos šķēršļus, attiecībā uz kuriem neīsteno nekādu oficiālu rīcību, jo šos šķēršļus neuzskata par būtiskiem. Mēs uzskatām, ka šī starpposma politika neatbilst juridiskajām prasībām.

101. Otrkārt, nav izstrādāta noteikta VNV politika par *MREL* aprēķināšanu. VNV ir publicējusi provizorisko pieeju, ko tā piemēroja 2016. gadā⁴⁸ un kas balstījās uz informatīviem *MREL* mērķiem (sk. **78. punktu**). Galīgā politikas piezīme par *MREL*, lai noteiktu saistošus mērķus, nav plānota agrāk kā 2017. gada beigās. Mūsu apsekojums parādīja, ka VNI sevišķi vēlētos, lai VNV sāktu darbu pie šīs politikas piezīmes un pie politikas piezīmes par būtiskiem šķēršļiem. Rīcība šajā saistībā ir svarīga, lai nodrošinātu plānu atbilstību vienotajam noteikumu kopumam un lai nodrošinātu banku zaudējumu absorbcijas spējas pietiekamību.

Vadības kontroles mehānismi un kvalitātes nodrošināšana

102. VNV mums nodrošināja tikai vispārīgu aprakstu par tās iekšējās kontroles un kvalitātes nodrošināšanas sistēmām. Šā ziņojuma konstatējumu apjoms (sk. **37.–82. punktu**) atklāj nepilnības šajās vadības kontroles sistēmās. To apliecina pašas VNV veiktā transversālā analīze, kas noregulējuma plānos atklāja vairākas nepilnības kvalitātes ziņā.

⁴⁷ VNM regula, 10. panta 7. punkts, un BAN direktīva, 17. panta 1. punkts.

⁴⁸ <https://srb.europa.eu/en/node/201>.

VNV ļoti trūkst darbinieku

103. Revīzijā izskatīja cilvēkresursu jautājumus kopš VNV izveides brīža un konstatēja, ka personāla atlasei netiek piešķirta prioritāte, kas sākumposmā ir nepieciešama.

Pastāvīgi netiek sasniegti darbinieku skaita mērķi

104. Komisija sākotnēji aplēsa, ka VNV darbinieku nodrošinājuma vajadzība būs 309 pilnslodzes ekvivalenti⁴⁹. Šo skaitli daļēji ieguva, salīdzinot ar ASV Federālo noguldījumu apdrošināšanas korporāciju, kam ir līdzīgs uzdevumu kopums noregulējuma jomā. Sākotnēji VNV bija plānots šādu skaitu darbinieku pieņemt darbā līdz 2015. gada beigām. VNV 2016. gada septembrī pārskatīja savas nodrošinājuma ar darbiniekiem vajadzības un palielināja sākotnējās aplēses līdz 350 pilnslodzes ekvivalentiem, ko bija paredzēts sasniegt līdz 2017. gadam. Daudz gadu budžeta projektā 2018.–2020. gadam ir paredzēts pieaugums līdz 410 pilnslodzes ekvivalentiem līdz 2019. gada beigām; tas ir 33 % palielinājums, salīdzinot ar sākotnējo aplēsi.

105. Faktiskais darbinieku skaits jau no paša sākuma pastāvīgi atpaliek no mērķa. Sākotnējās personāla atlases kampaņas organizēja Komisija. Kad 2015. gada martā VNV pilnībā pārņēma atbildību par personāla atlasi, tai bija 35 darbinieki. Šis skaits pieauga līdz 101 darbiniekam 2015. gada beigās un līdz 171 darbiniekam 2016. gada beigās.

106. Vislielākās grūtības rada noregulējuma un politikas ekspertu pieņemšana darbā; šo ekspertu nepieciešamais skaits 2015. un 2016. gadā netika pietiekami novērtēts. Tāpat ļoti trūkst IT un sekretariāta darbinieku.

107. Darbinieku trūkums noregulējuma plānošanas direktorātos ir būtiski ietekmējis noregulējuma plānošanas procesu. Šis trūkums it sevišķi ir ietekmējis iekšējo noregulējuma grupu koordinātoru darba slodzi, jo lielākā daļa no šiem koordinātoriem atbild par vairāk nekā desmit bankām. Tiesību aktos noteiktie VNV pienākumi, piemēram, noregulējuma

⁴⁹ COM (2013) 520 final, 10.7.2013. Šis skaitlis neietver norīkotos valstu ekspertus vai praktikantus.

plānošanas pienākums mazāk nozīmīgām pārrobežu bankām, ir radījis papildu slodzi jau tā ierobežotajiem resursiem.

108. VNV štatū sarakstos nodrošinājuma ar darbiniekiem vajadzība ir aplūkota saistībā ar kopējo darbinieku skaitu, vēlamu statusu un pakāpi. VNV ir noteikusi, kāds skaits darbinieku ir nepieciešams, lai paveiktu darbu atkarībā no banku grupas lieluma. Tomēr tā nav novērtējusi specializētās zināšanas un citas prasmes, kas vajadzīgas atsevišķos noregulējuma plānošanas direktorātos un nodaļās. Dažos direktorātos nav vai nepietiek konkrētas jomas ekspertu (piemēram, vērtēšanas ekspertu) un darbinieku ar attiecīgām valodu prasmēm. Dažās nodaļās ir augsts zemākas hierarhijas pakāpes darbinieku īpatsvars.

109. Nepietiekamā darbinieku skaita dēļ nav pabeigts svarīgs darbs pie politikas virzieniem un pamatnostādņēm. Direktorātā, kas atbild par noregulējuma stratēģiju, procesiem un metodiku, 2017. gada marta beigās bija tikai viena trešdaļa no tā darbinieku mērķa skaita. Lai daļēji kompensētu šo trūkumu, noregulējuma plānošanas direktorāti tā vietā, lai pievērstos savai pamatdarbībai, lielu daļu laika veltīja politikas darbam un citiem ar noregulējumu nesaistītiem jautājumiem (25 % 2016. gadā).

110. Lielā kadru mainība ir radījusi darbinieku trūkumu IT nodaļā, kurai nav arī atbilstīgas IT sistēmas, tādēļ tā nevar efektīvi atbalstīt noregulējuma plānošanas procesu. IT stratēģijā, kas pašlaik tiek izstrādāta, ir jāietver pilnveidotas IT sistēmas ieviešana noregulējuma plānošanai.

111. VNV darbinieku trūkuma dēļ ir radies liels virsstundu skaits, kas 2016. gada pirmajos desmit mēnešos sasniedza aptuveni 15 000 stundu jeb 6 % no kopējā darba laika.

112. Eiropā banku noregulējums ir joma, kas attīstās, un noregulējuma eksperts joprojām ir samērā jauna profesija. Tādējādi lielākajai daļai darbinieku, ko pieņem darbā noregulējuma plānošanas amatos, zināšanas ir jāapgūst darbā. Turklāt pēdējos divos līdz trīs gados VNV ir nācies aktīvi sacensties ar citām ES struktūrām (Komisiju un ECB) un banku nozari, lai

piesaistītu kvalificētus darbiniekus⁵⁰. Mūsu veiktajā apsekojumā gandrīz 75 % VNI norādīja, ka arī valstu iestādes saskaras ar grūtībām pieņemt darbiniekus ar noregulējumu saistītos amatos.

113. VNV ir apstiprinājusi, ka personāla atlase ir sarežģīta — to nosaka ilgstošās personāla atlases procedūras, ierobežotais piemērotu kandidātu skaits sīvas konkurences darba tirgū un tādu pieteikuma iesniedzēju trūkums, kuri vēlas ar VNV slēgt pagaidu līgumus.

114. VNV mūs arī informēja, ka arī 2017. gadā tā nerasniegs nodrošinājuma ar darbiniekiem mērķus un tas apgrūtinās tiesību aktos tai noteikto pilnvaru pilnīgu īstenošanu. Turklāt VNV paredz, ka pat 2020. gadā tai pieejamais kopējais darbinieku skaits nebūs samērīgs ar skaitu, ko uzskata par vajadzīgu, lai tā pilnībā īstenotu savus pienākumus.

Darbinieku trūkums Cilvēkresursu nodaļā ietekmē personāla atlasī

115. Personāla atlase VNV ir sevišķi svarīga tieši tagad, tās darbības pirmajos gados, jo personāla atlases procedūras ir ilgstošas un ir vajadzīgs liels skaits darbinieku. Savā 2015. gada ziņojumā VNV par vienu no savām svarīgākajām sākumposma prioritātēm norādīja efektīvas cilvēkresursu funkcijas ieviešanu.

116. Kad VNV 2015. gada martā no Komisijas pārņēma personāla atlases pienākumus, tās cilvēkresursu komandā bija divi cilvēki, no kuriem viens nodarbojās ar personāla atlasī. Cilvēkresursu darbinieku kopējais skaits 2015. gada beigās bija pieaudzis līdz septiņiem, no kuriem tikai diviem bija uzticēti personāla atlases pienākumi. Cilvēkresursu komandas kapacitāte arī 2016. gada decembrī joprojām bija ierobežota — komandā bija septiņi darbinieki, no kuriem tikai trīs nodarbojās ar personāla atlasī.

117. Lai reklamētu amatu vakances, cilvēkresursu komanda izmantoja tikai dažus personāla atlases kanālus, piemēram, savu un ES personāla atlases tīmekļa vietni, kā arī plašsaziņas

⁵⁰ Piemēram, saskaņā ar ECB 2015. gada ziņojumu par uzraudzības darbībām tā pieņēma darbā 1 074 pilnslodzes ekvivalentus, proti, 769 speciālistu pilnslodzes ekvivalentus darbības jomām, kas attiecas uz banku uzraudzību, un 305 – koplietotiem pakalpojumiem. 2016. gada ziņojums liecina, ka bija apstiprināti papildu 160 pilnslodzes ekvivalenti.

līdzekļus, bet ne specializētos finanšu jomas preses izdevumus. Turklāt tai nav speciālu personāla atlases un personāla pārvaldības IT rīku. Tas ir izraisījis kļūdu darba pieteikumu pārbaudēs un neefektivitāti darbinieku lietu inventarizācijā.

118. VNV apmācības programma, kas ir daļēji pieejama VNI darbiniekiem, ir vērsta uz darbinieku zināšanu nostiprināšanu par noregulējuma pamatjautājumiem un informētības vairošanu par reāliem noregulējuma gadījumiem. Izvēlētie apmācības pasākumi ir labas prakses piemēri. Starp tiem ir prezentācijas par gadījuma izpētēm, kuru mērķis cita starpā ir kopīgas noregulējuma kultūras izveide, un pusdienlaika semināri.

Ir jāpilnveido sistēma sadarbībai ar VNI un ECB

119. Revīzijā izskatīja VNV attiecības ar attiecīgi VNI un ECB un konstatēja, ka ir nepieciešama labāka informācijas koplietošana un sadarbība.

Trūkst skaidrības attiecībā uz sadarbību ar VNI

120. VNV ir jākoordinē VNI un jāsadarbojas ar tām VNM ietvaros.

121. VNV izlēma izveidot iekšējās noregulējuma grupas, lai īstenotu visu savā atbildības jomā esošo banku grupu noregulējumu, grupās iesaistot gan VNV, gan VNI darbiniekus. Iekšējās noregulējuma grupas visos gadījumos vada VNV darbinieki. VNV ir izveidojusi kopumā 75 iekšējās noregulējuma grupas, no kurām dažas ir atbildīgas par vairāk nekā vienu banku grupu.

122. Joprojām nav skaidrs uzdevumu sadalījums starp VNV un VNI. VNV 2016. gada beigās izveidoja darba grupu, lai vienotos par darba operatīvu sadali. Mēs uzskatām, ka ir grūti aplēst vajadzīgo darbinieku skaitu un budžeta vajadzības, ja nav skaidra uzdevumu sadalījuma.

123. VNM regulā nav noteikts, tieši kādā mērā iekšējās noregulējuma grupās ir jāiesaistās attiecīgi VNV un VNI. Tādējādi VNV nav iespējams kontrolēt to darbinieku sastāvu, hierarhijas pakāpi, specializētās zināšanas vai rezultātu novērtējumu, kurus VNI norīko darbā iekšējās noregulējuma grupās. VNV var tikai paust savu viedokli par darbinieku minimālo skaitu, kas vajadzīgs iekšējai noregulējuma komandai, un par VNI devuma pakāpi. Plānotajos

datos 2017. gadam ir norādīta VNV un VNI darbinieku attiecība — 5:6. Salīdzinājumam — ECB darbinieku vidējā attiecība pret valstu kompetento iestāžu (VKI) darbiniekiem vienotās uzraudzības grupās ir 1:3⁵¹.

124. Iekšējo noregulējuma grupu pašreizējais darbinieku skaits ir nepietiekams, ņemot vērā tām uzticēto darbu. VNV līdz 2016. gada beigām iekšējām noregulējuma grupām bija norīkojusi aptuveni 60 pilnslodzes ekvivalentus. Tiek plānots, ka līdz 2017. gada beigām šis skaits palielināsies līdz 170 pilnslodzes ekvivalentiem, tomēr ir skaidrs, ka, ja vien nemainīsies pašreizējais uzdevumu sadalījums, lielu daļu šo darbinieku arī turpmāk norīkos strādāt pie politikas un citiem ar noregulējumu nesaistītiem jautājumiem.

125. Darbinieku skaita mērķi 2017. gadam bija nereāli, ņemot vērā personāla atlases sarežģījumus. VNI 2017. gadā plānoja norīkot 155 pilnslodzes ekvivalentus darbam iekšējās noregulējuma grupās. Tādējādi līdz 2017. gada beigām VNV vidējais darbinieku sadalījums katrai bankai būtu 0,9 pilnslodzes ekvivalenti un 1,1 pilnslodzes ekvivalents no VNI; tie kopā būtu 2 pilnslodzes ekvivalenti katrai bankai. Ņemot vērā daudzu banku lielumu, sarežģītību un vajadzīgo padziļinātas plānošanas pakāpi, šis skaits, šķiet, ir neliels.

126. Kā galvenais koordinators VNM ietvaros Vienotā noregulējuma valde ne vien izdod norādījumus VNI, bet arī atbild par tiesiskā regulējuma konsekvētu piemērošanu. Šajā nolūkā VNV ir pilnvarota pieprasīt VNI informāciju par to uzdevumu izpildi. Tāpat svarīgi ir uzraudzīt VNI darbu saistībā ar mazāk nozīmīgām bankām, jo konkrētos apstākļos VNV var uzņemties tiešu atbildību par tām. Līdz 2017. gada maijam VNV nebija izmantojusi iespēju īstenot tiešas pilnvaras attiecībā uz mazāk nozīmīgām bankām. Tāpat tā vēl nebija izveidojusi funkciju VNI pārraudzībai. Tādēļ tai trūkst informācijas par valstu noregulējuma iestādēs notiekošo darbu.

127. Tomēr VNV ir ieviesusi agrīnās brīdināšanas sistēmu, kas paredz, ka VNI ir jāziņo VNV par mazāk nozīmīgām bankām, kurās novērojama būtiska situācijas pasliktināšanās. Turklāt

⁵¹ Eiropas Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 29/2016 "Vienotais uzraudzības mehānisms — labs sākums, bet vajadzīgi turpmāki uzlabojumi", 110. punkts (<http://eca.europa.eu>).

ECB nodrošina VNV sarakstu ar augstas prioritātes mazāk nozīmīgām bankām un līdz 2017. gada maijam šādi bija norādījusi uz 93 bankām⁵².

128. Lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma konsekventu piemērošanu, VNV var pārskatīt VNI lēmumu projektus, piemēram, par noregulējuma plāniem, un vajadzības gadījumā iesniegt piezīmes. VNI 2016. gadā koncentrēja uzmanību uz nozīmīgām bankām, tādēļ sagatavoja vien nelielu skaitu noregulējuma plānu, kas paredzēti mazāk nozīmīgām bankām. Tomēr revīzijas gaitā VNV informēja mūs, ka VNI turpmāk vairāk pievērsīsies plānošanai attiecībā uz mazāk nozīmīgām bankām. Savā 2017. gada darba programmā VNV paziņoja, ka tā turpinās attīstīt savu lomu VNM ietvaros, uzraugot un novērtējot VNI pieņemtos noregulējuma lēmumu projektus par to atbildības jomā esošajām mazāk nozīmīgām bankām. Tas ievērojami palielinās VNV darba apjomu.

129. Drīz pēc izveides VNV organizēja vairākus testēšanas pasākumus saistībā ar banku maksātspējas simulāciju, iesaistot ECB, Komisiju, Padomi un Apvienotās Karalistes un ASV attiecīgās iestādes. Tomēr VNI nepiedalījās šajā testēšanā, kura aptvēra lēmumu pieņemšanu, bet ne visu noregulējuma procesu. Turklāt, lai gan kopš tā laika VNV organizatoriskā struktūra ir būtiski mainījusies — arī darbinieku un IT resursu ziņā —, nav veikti nekādi papildu testēšanas pasākumi.

Nepilnības sadarbības sistēmā ar ECB

130. Kā tiešajam uzraudzītājam attiecībā uz lielāko daļu VNV atbildības jomā esošo banku ECB ir jānodrošina VNV plaša spektra informācija par šīm bankām.

131. VNV un ECB ir noslēgušas saprašanās memorandu (SM), lai sekmētu savstarpējo sadarbību. SM balstās uz pušu juridisko pienākumu sadarbības. Saskaņā ar VNM regulu⁵³ VNV un ECB ir publicējušas SM savās tīmekļa vietnēs, bet ir četri pielikumi, kas līdz šim vēl nav publicēti.

⁵² <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/hplsi.en.html>.

⁵³ VNM regula, 30. panta 7. punkts.

132. Mēs uzskatām, ka SM un tā pielikumi nav pietiekami visaptveroši, lai nodrošinātu, ka VNV rīcībā ir visa informācija, kas tai vajadzīga no ECB, lai laikus un efektīvi īstenotu savus uzdevumus. Noregulējuma sagatavošanas kontekstā ECB automātiski nedalās ar konkrētu VNV noderīgu informāciju par likviditāti un kapitālu⁵⁴. Tā vietā VNV nākas ECB iesniegt īpašus pieprasījumus, lai saņemtu šo informāciju, un tas tērē laiku un resursus. Revīzijas pierādījumi liecina, ka ar pārējo informāciju, piemēram, klātienes pārbažu rezultātiem, ECB dalās tikai daļēji un ne vienmēr ātri. *SREP* novērtējumi netiek kopīgi izmantoti tādā mērā, kā prasīts vienotajā noteikumu kopumā⁵⁵.

133. Turklāt SM nenodrošina, ka VNV saņems informāciju no ECB Krīzes vadības nodaļas, lai gan arī šāda informācija varētu noderēt noregulējuma plānošanā. Līdz šim netiek formāli koplietota pat vispārīga informācija, piemēram, saraksts ar bankām, ko šī nodaļa pašlaik uzrauga.

134. SM paredz, ka ECB un VNV var vienoties par dalību klātienes pārbaudēs, kuras veic katra no tām. Līdz šim VNV nav veikusi nevienu klātienes pārbaudi un nav arī piedalījies attiecīgās ECB veiktās pārbaudēs.

135. VNV atbild par 15 mazāk nozīmīgām pārrobežu bankām, ko VNI pārtrauga tieši, savukārt ECB — tikai netieši. Šī abu iestāžu pilnvarojumu neatbilstība rada sarežģījumus VNV. Piemēram, ECB rīcībā ir zināma uzraudzības informācija par visām eurozonas bankām, un daļu šīs informācijas ECB saņem no VNI. Tomēr ECB nav VNV piešķirusi piekļuvi svarīgai informācijai par 15 mazāk nozīmīgām pārrobežu bankām. Tādēļ VNV nākas ieviest papildu sadarbības sistēmas, kas ietver informācijas koplietošanu ar 17 valstu uzraudzītājiem⁵⁶, un organizēt datu nosūtīšanu, ko veic katrs no tiem atsevišķi. Šī centienu dublēšanās patērē VNV resursus un ir neefektīva.

⁵⁴ Šo informāciju sniedz iekšējais kapitāla pietiekamības novērtējums un iekšējais likviditātes pietiekamības novērtējums, ko veic *SREP* vajadzībām.

⁵⁵ Deleģētā regula (ES) 2016/1450, 4. panta 1. punkts.

⁵⁶ 15 mazāk nozīmīgu pārrobežu banku mātesuzņēmumi un meitasuzņēmumi atrodas 17 dažādās dalībvalstīs.

136. VNV un ECB sadarbības svarīgākā daļa ir krīzes vadība. Kā izklāstīts 9.–11. punktā, ja banka ir nonākusi krīzes situācijā, tās risināšanas procedūrai ir trīs posmi, no kuriem viens ir agrīna intervence.

137. Vienotajā noteikumu kopumā ir prasīts noteikt izraisītāju faktoru kopumu, lai sāktu īstenot agrīnas intervences pasākumus⁵⁷. EBI ir izdevusi pamatnostādnes, lai veicinātu šo izraisītāju faktoru konsekventu piemērošanu. Pirmkārt, pamatnostādnēs ir norādīti izraisītāji faktori, pamatojoties uz *SREP* rādītāju, ko atjaunina vismaz reizi gadā. ECB izmanto šo izraisītāju faktoru. Otrkārt, pamatnostādnēs ir norādīts, ka agrīnas intervences pasākumus varētu izraisīt īpaši svarīgi notikumi. ECB ziņo, ka tā arī izmanto šo izraisītāju faktoru, un tā ir diskrecionāra pieeja. Trešā iespējamā pieeja ir izraisītāju faktoru noteikšana, pamatojoties uz galvenajiem rādītājiem. Tas paredzētu kvantitatīvu pieeju, bet ECB to pašlaik neizmanto. Ja izraisītājs faktors tiek pārkāpts, uzraudzītājam ir jāveic novērtējums par to, vai jāuzsāk agrīnas intervences posms. Saskaņā ar EBI pamatnostādnēm agrīnu intervenci neuzsāk automātiski, taču izraisītāju faktoru pārkāpumi, tostarp pasākuma neīstenošanas iemesli, uzraudzītājam ir skaidri jādokumentē. Pēc tam, kad ECB ir pieņēmusi lēmumu piemērot agrīnas intervences pasākumus, tai par savu lēmumu ir jāinformē VNV⁵⁸.

138. Lai VNV būtu gatava krīzes situācijām, ir būtiski paredzēt atbilstīgu agrīnās intervences posmu, kā noteikts tiesiskajā regulējumā. Agrīnās intervences paziņojums ļauj VNV atjaunināt savu noregulējuma plānu un izstrādāt noregulējuma shēmu, pamatojoties uz maksimāli aktualizētu informāciju. Agrīnās intervences noteikumi arī piešķir VNV dažas īpašas tiesības, piemēram, tiesības pieprasīt bankai sazināties ar iespējamiem pircējiem⁵⁹. Tomēr banku var atzīt par *FOLTF*, pat ja nav notikusi agrīna intervence, un tas notika 2017. gadā.

⁵⁷ BAN direktīva, 27. panta 1. punkts, un EBI pamatnostādnes GL/2015/03.

⁵⁸ VNM regula, 13. panta 1. punkts.

⁵⁹ VNM regula, 13. panta 3. punkts.

139. Agrīnās intervences posmā ECB un VNV ir cieši jāsadarbojas bankas uzraudzības jomā un jādalās ar visu informāciju, kas vajadzīga, lai atjauninātu noregulējuma plānu un sagatavotos noregulējuma īstenošanai.

140. Agrīnās intervences posmā ECB un VNV ir jānodrošina, ka visas darbības norisinās saskaņoti⁶⁰. Šajā nolūkā VNV ir izstrādājusi procedūras posmu kopumu, bet (līdz 2017. gada jūlijam) vēl nebija to pieņēmusi. Pašlaik nav oficiālas sistēmas vai *ex-ante* norādījumu par rīcību saistībā ar bankām, kam paredzēts piemērot noregulējumu.

141. Kā minēts 11. punktā, VNV var konkrētos apstākļos veikt pati savu *FOLTF* novērtējumu⁶¹. VNV vēl nav izstrādājusi sistēmu, lai novērtētu, vai banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. Jānorāda, ka laikā, kad mēs bijām pabeiguši revīzijas praktisko darbu, VNV vēl nebija veikusi *FOLTF* novērtējumu.

142. Pašreizējais tiesiskais regulējums piešķir ECB pastāvīga novērotāja statusu visās VNV sesijās. Šis statuss tai piešķir tiesības piekļūt svarīgai informācijai par dažādām politikas jomām. Tomēr VNV nav tāda paša statusa ECB Uzraudzības valdes sanāksmēs. ECB var uzaicināt VNV priekšsēdētāju, lai tas novērotāja statusā piedalītos konkrētās sanāksmēs, bet ECB nav pienākuma to darīt. Kaut arī ECB mums ir izklāstījusi, ka praksē VNV priekšsēdētājs tiek uzaicināts uz sanāksmēm, kurās izskata VNV kompetences jomā esošos jautājumus, ECB nav pienākuma to darīt. Tas nozīmē, ka VNV ir atkarīga no ECB labās gribas, ja ir runa par konkrētu noregulējuma sagatavošanai nepieciešamas informācijas plūsmu.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

143. Banku noregulējuma sistēmas izstrāde un ieviešana Eiropā bija sarežģīts uzdevums, jo banku sakārtota likvidācija nav viegli īstenojama. Bija vajadzīga jauna pieeja, jo pirms krīzes banku noregulējums neietilpa banku regulētāju un uzraudzītāju ikdienas darbībās. VNV joprojām ir savas attīstības sākumposmā. Šādas pilnīgi jaunas struktūras izveide ļoti īsā laikā bija īpaši sarežģīts uzdevums tās vadībai, un attiecīgajos tiesību aktos trūka pietiekamu

⁶⁰ VNM regula, 13. panta 5. punkts.

⁶¹ VNM regula, 18. panta 1. punkts.

norādījumu par pakāpenisku īstenošanu, toties bija noteikts ļoti plašs īstenojamo uzdevumu klāsts. Visas mūsu atklātās nepilnības ir jāaplūko minētajā kontekstā.

144. Vairāku iemeslu dēļ VNV ir saskārusies ar grūtībām pieņemt darbā pietiekamu skaitu darbinieku ar atbilstīgām prasmēm. Jau pašā sākumā, 2015. gadā, VNV atpalika no sava mērķa nodrošināt ar darbiniekiem izpildes. Darbā pieņemšanas gaitu palēnināja arī neefektīvas procedūras, veicot personāla atlasī sarežģīta uzdevuma īstenošanai, turklāt darba tirgū, kurā pastāv sīva konkurence. Šie kavējumi personāla atlasē ir negatīvi ietekmējuši visas VNV darbību jomas (it sevišķi noregulējuma plānošanu un politikas darbu), lai gan pieņemtie darbinieki bija apņēmības pilni un motivēti.

145. Mūsu vispārējais secinājums ir tāds, ka šajā samērā agrīnajā posmā ir trūkumi VNV sagatavotībā savu uzdevumu veikšanai un ka ir vajadzīgas vairākas darbības (sk. turpmāk), lai uzlabotu šo sistēmu.

Noregulējuma plānošana turpinās

146. VNV vēl nav pabeigusi noregulējuma plānošanu attiecībā uz tās atbildības jomā esošajām bankām. Lai gan VNV pieeja paredz plānu izstrādi vairākos posmos, neviens no plāniem vēl nav nonācis galīgajā posmā, un ir vērojama būtiska neatbilstība vienotajam noteikumu kopumam (sk. **27. un 83. punktu**).

147. Problemātiskas jomas cita starpā ir būtisku šķēršļu apzināšana un *MREL* īpatsvaru noteikšana. VNV nav izpildījusi savu pienākumu noteikt termiņu, līdz kuram ir jāizstrādā pirmais noregulējuma plāns katrai no bankām (sk. **29. punktu**).

148. Lai gan VNV ir paveikusi ievērojamu darbu un apliecinājusi lielu apņēmību panākt, lai vairumam banku būtu izstrādātas vismaz noregulējumu plānu provizoriskās redakcijas, līdz šim pieņemtos plānus nevar uzskatīt par atbilstīgiem vienotajam noteikumu kopumam. Šo problēmu nedaudz mazina pamatinformācijas pieejamība par daudzām bankām, kurām ir sagatavoti plāni, tomēr joprojām pastāv lielas nepilnības tiesību aktu prasību izpildē.

149. Saskaņā ar VNM regulu VNV ir laikus jāinformē EBI, ja tā uzskata, ka banka nav noregulējama (sk. **72. punktu**). Mēs nevienā no izlasē iekļautajiem noregulējuma plāniem neatradām tiešu VNV paziņojumu, ka banka būtu faktiski noregulējama (sk. **71. punktu**).

150. Noregulējuma plānos nav izvēlēto noregulējuma stratēģiju iespējamības novērtējuma (sk. **65. punktu**). Attiecīgi, mūsu izskatītajos plānos nav izdarīti secinājumi par to, vai izvēlēto noregulējuma stratēģiju varētu efektīvi un savlaicīgi piemērot, kā noteikts vienotajā noteikumu kopumā. Tāpat nebija izvēlētās stratēģijas ticamības novērtējumu (sk. **66. punktu**). Visbeidzot, VNV bankām neprasa pārbaudīt iekšējās rekapitalizācijas instrumenta piemērošanu (sk. **60. punktu**).

1. ieteikums

VNV ir jāpabeidz noregulējuma plānošana tās atbildības jomā esošajām bankām saskaņā ar turpmāk norādīto:

- a) jānosaka pilnībā atbilstīga noregulējuma plāna pabeigšanas datums katrai tās atbildības jomā esošai bankai, izmantojot prioritāšu noteikšanas pieeju, lai nodrošinātu augsta līmeņa gatavību riskantākām bankām, kā arī rīcības plāns savlaicīgai īstenošanai;
- b) visos noregulējuma plānos jāiekļauj konkrēts paziņojums par noregulējamību un nekavējoties jāinformē EBI, ja VNV banku atzīst par nenoregulējamu;
- c) ikvienā noregulējuma plānā jānovērtē izvēlētās noregulējuma stratēģijas iespējamība un ticamība, ņemot vērā to, vai stratēģiju var efektīvi un laikus piemērot. Lai novērtētu ticamību, VNV ir jāizskata izvēlēto noregulējuma instrumentu iespējamā ietekme uz citām finanšu iestādēm, MVU un privātajiem ieguldītājiem. VNV ir bankām jāprasa veikt pārbaudes, lai parādītu, ka saistības ir iespējams efektīvi iekšēji rekapitalizēt noregulējuma plānā paredzētajā laikposmā.

a) ieteikuma **plānotais īstenošanas termiņš**: pēc iespējas ātrāk,
bet ne vēlāk kā 2018. gada jūnijā.

b) un c) ieteikuma **plānotais īstenošanas termiņš**: pēc iespējas ātrāk,
bet ne vēlāk kā līdz 2018. gada beigām.

Noregulējuma plānošanas noteikumu sistēma joprojām nav pabeigta

151. VNV vēl nav ieviesusi pilnīgu noregulējuma plānošanas noteikumu sistēmu. Konkrētāk, joprojām ir nepietiekami vai neatbilstīgi norādījumi šādās jomās:

- a) lai gan *MREL* un būtisku šķēršļu noteikšana ir ļoti svarīga, VNV un VNI darbiniekiem ir sniegti nepilnīgi norādījumi (vai arī norādījumu nav vispār) par to, kā paveikt šo uzdevumu attiecībā uz to atbildības jomā esošajām bankām (sk. **100. punktu**);
- b) noregulējuma plānošanas rokasgrāmata nav atjaunināta, lai atspoguļotu svarīgākās izmaiņas politikā un tiesību aktos; tās pašreizējā redakcija VNI sniedz vien ierobežotus un nesaistošus norādījumus (sk. **88. punktu**);
- c) politikas piezīme par piemērotiem scenārijiem neatbilst BAN direktīvas prasībām (sk. **97. punktu**).

2. ieteikums

VNV ir jāpabeidz savas noregulējuma plānošanas noteikumu sistēmas izstrāde. Konkrētāk, tai ir

- a) jāizstrādā skaidri un konsekventi politikas virzieni par *MREL* un būtiskiem šķēršļiem, ņemot vērā pašreizējo ES tiesisko regulējumu. Politikas virzieni ir jāpiemēro visos noregulējuma plānos, lai nodrošinātu, ka VNV atbildības jomā esošajām bankām ir pietiekama zaudējumu absorbcijas spēja;
- b) vismaz reizi gadā jāatjaunina noregulējuma plānošanas rokasgrāmata, lai atspoguļotu būtiskas izmaiņas politikā, tiesiskā regulējuma attīstību un gūto pieredzi, un jānosaka noregulējuma plānošanas rokasgrāmata par saistošu;
- c) noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā jāiekļauj norādes attiecībā uz visiem noregulējuma scenārijiem, kā prasīts Banku atvēršanas un noregulējuma direktīvā.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada jūnijs.

Nepietiekami Cilvēkresursu nodaļas resursi

152. VNV trūkst darbinieku jau kopš brīža, kad tā uzsāka neatkarīgu darbību (sk. **105.–110. punktu**). Neraugoties uz dažiem neseniem uzlabojumiem, VNV vadība nav panākusi, ka Cilvēkresursu nodaļa ir pietiekami nokomplektēta, un nav piešķīrusi pienācīgu prioritāti personāla atlasei (sk. **116. punktu**). Kamēr VNV nebūs nodrošinājusi sev vajadzīgo darbinieku skaitu, pastāvīga prioritāte ir jāpiešķir darbinieku atlasei tieši Cilvēkresursu nodaļai, lai piesaistītu augsti kvalificētus personāla atlases ekspertus.

153. Darbinieku trūkuma dēļ VNV nav spējusi pilnībā īstenot savu tiesību aktos noteikto pilnvarojumu, proti, izstrādāt noregulējuma plānus, pieņemt noregulējuma lēmumus un nodrošināt saskaņotību un atbilstību VNM (sk. **114. punktu**).

3. ieteikums

VNV ir jāpaātrina personāla atlases centieni un pienācīgi jānokomplektē Cilvēkresursu nodaļa, lai būtu iespējams apmierināt pieprasījumu pēc darbiniekiem. Sevišķa uzmanība jāpievērš noregulējuma jomas un politikas ekspertu piesaistīšanai, arī augstākā līmenī. Ja nav iespējams sasniegt darbā pieņemšanas mērķus vai ja ir vajadzīgi starpposma pasākumi, VNV ir jāapsver alternatīvi risinājumi, piemēram, plašāka norīkošana vai ārpakalpojumi.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada jūnijs.

Jāpilnveido sistēma sadarbībai ar VNI

154. Joprojām nav skaidrības attiecībā uz darbības uzdevumu, tostarp atbildības, sadali starp VNI un VNV (sk. **122. punktu**). Iekšējo noregulējuma grupu darbinieku pašreizējais skaits ir nepietiekams (sk. **124. un 125. punktu**). Par nodrošinājumu ar darbiniekiem iekšējām noregulējuma grupām atbild gan VNV, gan VNI, un VNV nav oficiālu pilnvaru, lai ietekmētu to, kā VNI nodrošina darbiniekus iekšējām noregulējuma grupām (sk. **123. punktu**). Netiek veikta regulāra testēšana ar VNI līdzdalību, lai pārbaudītu noregulējuma procesa darbību (sk. **129. punktu**).

4. ieteikums

VNV ir

- a) jāprecizē darbības uzdevumu un atbildības sadale ar VNI;
- b) jānodrošina pietiekams darbinieku skaits iekšējām noregulējuma grupām, attiecīgos gadījumos arī mudinot VNI norīkot papildu darbiniekus;
- c) regulāri jāveic banku noregulējuma testēšana un jānodrošina VNI pilnīga iesaiste šajā procesā.

a) ieteikuma īstenošanas termiņš: pēc iespējas ātrāk.

b) ieteikuma īstenošanas termiņš: ne vēlāk kā 2018. gada beigās.

c) ieteikuma īstenošanas termiņš: pēc iespējas ātrāk un pēc tam regulāri.

Jāpilnveido saprašanās memorands ar ECB

155. Mēs uzskatām, ka pašreizējais SM ar ECB nenodrošina, ka VNV pastāvīgi un laikus saņem visu informāciju no ECB (sk. **132. un 133. punktu**). Turklāt ne visas SM daļas ir publiskas, un tas ir pretrunā tiesiskajam regulējumam (sk. **131. punktu**). Pašreiz notiekošās VNV un ECB sarunas sniedz iespēju pilnībā izskatīt šos jautājumus.

5. ieteikums

VNV ir jāsadarbojas ar ECB, lai pielāgotu SM nolūkā nodrošināt, ka VNV saņem visu tās noregulējuma funkcijai vajadzīgo informāciju. Ja tiks ieviesti grozījumi SM, tas ir jāpublicē, kā noteikts tiesiskajā regulējumā.

Plānotais īstenošanas termiņš: notiekošo diskusiju ietvaros ar ECB, bet ne vēlāk kā 2018. gada martā.

Tiesiskais regulējums apgrūtina VNV darbību

156. Pašreizējais tiesiskais regulējums rada neatbilstību starp VNV un ECB pilnvarojumiem. VNV ir tieši atbildīga par noregulējuma plānošanu mazāk nozīmīgām pārrobežu bankām, savukārt ECB tikai veic to netiešu uzraudzību. Tas VNV rada papildu administratīvo slogu, jo tai ir tieši jāsažinās ar daudzām atsevišķām VNI (sk. **135. punktu**).

157. Pašreizējā situācija, kad ECB ir pastāvīgā novērotāja statuss visās VNV sesijās, savukārt VNV šāda statusa nav, padara VNV informācijas plūsmas ziņā pilnīgi atkarīgu no ECB labās gribas (sk. **142. punktu**).

158. Pašlaik tiesiskais regulējums neļauj VNV piemērot darbības moratoriju bankai, kam tiek veikts noregulējums, un Komisijas pašreizējā priekšlikumā par BAN direktīvas grozīšanu nav paredzēta šā instrumenta izmantošana nākotnē (sk. **62. punktu**).

6. ieteikums

Nemot vērā līdzšinējo pieredzi pašreizējā regulējuma praktiskajā piemērošanā, VNV ir

- a) jāaicina likumdevējs pielāgot attiecīgās regulas, lai saskaņotu uzraudzītāja un noregulējuma iestādes pilnvarojumus attiecībā uz mazāk nozīmīgām pārrobežu bankām, vai citādi jānodrošina pilnīga informācijas plūsma Vienotā noregulējuma valdei;
- b) jāaicina likumdevējs nodrošināt, lai uzraudzītāja sniegtās informācijas plūsma par riskam pakļautām bankām un citām aktuālām norisēm, kas skar VNV atbildības jomu, lielākā mērā nekā līdz šim notiktu automātiski;
- c) jāaicina likumdevējs izskatīt arī iespēju ļaut VNV izmantot moratorija instrumentu.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada marts.

Šo ziņojumu 2017. gada 28. novembra sēdē Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Baudilio TOMÉ MUGURUZA*.

Revīzijas palātas vārdā —

priekšsēdētājs

Klaus-Heiner LEHNE

PĀRSKATS PAR VIENOTĀ NOTEIKUMU KOPUMA SVARĪGĀKAJIEM ELEMENTIEM

<u>VEIDS</u>	<u>Joma</u>	<u>Autors</u>	<u>Virsraksts</u>	<u>Saite</u>
Direktīva	Uzraudzība un noregulējums	EP, Padome	BAN direktīva: Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0059
Regula	Uzraudzība un noregulējums	EP, Padome	VNM regula: Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. jūlija Regula (ES) Nr. 806/2014, ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=celex:32014R0806
Direktīva	Prudenciālās prasības un uzraudzība	EP, Padome	CRD IV: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija DIREKTĪVA 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013L0036

<u>VEIDS</u>	<u>Joma</u>	<u>Autors</u>	<u>Virsraksts</u>	<u>Saite</u>
Regula	Prudenciālās prasības	EP, Padome	CRR: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R0575
Direktīva	Noguldījumu garantiju sistēmas	EP, Padome	NGS direktīva: Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/49/ES par noguldījumu garantiju sistēmām	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0049
Standarti, pamatnostādnes, ieteikumi un atzinumi	Uzraudzība un noregulējums; prudenciālās prasības; noguldījumu garantiju sistēmas	EBI, Komisija	Saistoši regulatīvie un īstenošanas tehniskie standarti; nesaistošas pamatnostādnes, ieteikumi un atzinumi	http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/single-rulebook

II PIELIKUMS**NENODROŠINĀTO PIERĀDĪJUMU SARAKSTS**

Nr.	Dokumenta apraksts/virsraksts	Pieprasījuma datums
1.	Dokuments, kurā izvērsti aprakstīta darbības direktorātu loma	2017. gada 27. februāris
2.	Informācija par pilnīgi nokomplektētas noregulējuma plānošanas nodaļas sastāvu no amatu veidu perspektīvas (prasmes un specializētās zināšanas)	2016. gada 22. decembris
3.	Pamatinformācija (analīze) par to, kā tika noteikti dažādi ar noregulējumu saistīti amati	2017. gada 27. februāris
4.	Krīzes vadības rokasgrāmata (projekts), kas minēta VNV 2017. gada darba programmā	2017. gada 17. janvāris
5.	IT stratēģija un īstenošanas apraksts (projekts)	2017. gada 8. februāris
6.	ECB likviditātes informācijas veidne	2017. gada 17. janvāris
7.	Pārskats par iekšējiem politikas lēmumiem	2017. gada 28. aprīlis
8.	ECB paziņojumi saskaņā ar VNM regulas 13. panta 1. punktu par agrīnas intervences vai uzraudzības pasākumiem	2017. gada 10. janvāris
9.	VNV komentāri Eiropas Centrālajai bankai par atvесеļоšanas plāniem un saistītajiem paziņojumiem	2017. gada 10. janvāris
10.	ECB norādījumi par noregulējuma plānu novērtēšanu	2017. gada 10. janvāris
11.	Banku atvесеļоšanas plāni	2017. gada

		14. marts
--	--	-----------

III PIELIKUMS**IZLASĒ IEKĻAUTAJOS VADĪBAS KOPSAVILKUMOS TRŪKSTOŠO ELEMENTU SARAKSTS**

- Kopsavilkums par pamatdarbības virzieniem un kritiski svarīgām funkcijām, par to, kādēļ tās tiek saglabātas un ko ir paredzēts nodalīt.
 - Kopsavilkums par noregulējuma laikposmu.
 - Kopsavilkums par jebkādam noregulējuma stratēģijas alternatīvām.
 - Kopsavilkums par jebkādam lēmumu pieņemšanas procesa alternatīvām, lai īstenotu noregulējuma stratēģiju.
 - Kopsavilkums par sadarbības un koordinācijas pasākumiem starp attiecīgajām iestādēm.
 - Kopsavilkums par informāciju vērtēšanas vajadzībām.
 - Pasākumi informācijas koplietošanai starp attiecīgajām iestādēm.
 - Kopsavilkums par to, vai informācija atbilstīgi BAN direktīvas 11. pantam ir atjaunināta.
 - Kopsavilkums par pasākumiem, kas nodrošina piekļuvi maksājumu sistēmām, lai saglabātu kritiski svarīgas funkcijas.
 - Kopsavilkums par klientu pozīciju pārvietojamības novērtējumu.
 - Apliecinājums, ka noregulējumu nefinansē ar ārkārtēju valsts finansiālo atbalstu, ārkārtas likviditātes palīdzību vai kādu nestandardizētu centrālās bankas likviditātes palīdzību.
 - Kopsavilkums par pasākumiem, ko ierosinājusi banka vai grupa vai pieprasījusi noregulējuma iestāde, lai risinātu vai likvidētu šķēršļus.
-

VNV atbilde

I. Konteksts

Vienotā noregulējuma valde (VNV) kopā ar Banku savienībā iesaistīto dalībvalstu valstu noregulējuma iestādēm (VNI) veido vienoto noregulējuma mehānismu (VNM), kas ir viens no Banku savienības pīlāriem, kura mērķis ir gādāt par attiecīgu noregulējumu maksātnespējīgām bankām un banku grupām Banku savienībā ar iespējami mazākām sekām reālai tautsaimniecībai un publiskajām finansēm. Viens no galvenajiem VNV uzdevumiem ir tās kompetencē ietilpstošo vienību un grupu noregulējuma plānošana.

Tuvojoties trešajai gadadienai kopš VNV izveides un otrajai gadadienai, kopš tā ieguvusi visaptverošas noregulējuma pilnvaras, šis ir piemērots brīdis, lai novērtētu līdz šim paveikto. Šajā kontekstā VNV atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumu, kas palīdzēs VNV panākt turpmāku progresu, pildot šo galveno uzdevumu.

Šajā sakarībā VNV uzskata par nepieciešamu uzsvērt problēmas, ar kādām tā saskārās pirmajos darbības gados, būtisko progresu, ko VNV sasniegta kopā ar VNI, kā arī turpmāko virzību, lai īstenotu tās nodomu kļūt par uzticamu un cienījamu noregulējuma iestādi, kam ir spēcīga noregulējuma kapacitāte.

II. Revīzijas tvēruma un pieeja (kopsavilkuma IV punkts un 13.–23. punkts)

Atbilde par kopsavilkuma IV punktu un 23. punktu

VNV pozitīvi atzīmē saskanīgo sadarbību starp ERP un VNV visā revīzijas gaitā. VNV nodrošināja ERP plašu piekļuvi tās uzskaitē un personālam. Piekļuves atteikumiem bija šādi pienācīgi pamatoti iemesli:

- pieprasītie dokumenti vēl nebija pieejami, vai revīzijas faktiskā darba brīdī pastāvēja tikai projektu versijas;
- pieprasītos dokumentus bija izstrādājusi ECB, vai tie bija saistīti ar ECB darbu. Šādos gadījumos VNV lūdza ERP iesniegt pieprasījumus nepastarpināti ECB; un
- pieprasītie dokumenti ietvēra ļoti konfidenciālu informāciju (t. i., sensitīvu, bankai specifisku informāciju, attiecībā uz ko VNV ir saistošas konfidencialitātes prasības, piemēram, VNMR 88. pantā). Šādā gadījumā, tiecoties piemērot augstākos konfidencialitātes standartus, VNV piešķīra revidentu grupai daļēju piekļuvi noteiktiem dokumentiem ar stingriem nosacījumiem.

III. Noregulējuma plāni (kopsavilkuma V–VII punkts un 24.–83. punkts)

ERP uzsver, ka ir nepieciešams papildu darbs saistībā ar noregulējuma plānošanu, tostarp termiņu noteikšana pilnībā noteikumiem atbilstošu noregulējuma plānu pabeigšanai.

ERP izskatīja VNV 2016. gadā izstrādāto noregulējuma plānu ("2016. gada noregulējuma plānu") galvenos elementus, tāpēc konstatējumi neatspoguļo 2017. gada noregulējuma plānošanas ciklā panākto progresu. Daudzi konstatējumi ir atrisināti šogad izstrādātajos noregulējuma plānos. Turklāt ERP ziņojumā ir ietverta uz nākotni vērsta informācija attiecībā uz noregulējuma plānošanas cikliem, sākot ar 2017. gadu. Turpmāk sniegto VNV komentāru mērķis cita starpā ir atspoguļot VNV pašreizējo prioritāro pieeju. VNV nemītīgi nosaka darbības prioritātes. Šis regulārais prioritāšu noteikšanas cikls ir balstīts uz risku, izvērtējot risku iespējamību un potenciālo ietekmi, VNV vajadzības tos savstarpēji risināt, un, pamatojoties uz jaunāko informāciju, var elastīgā veidā pielāgot VNV darba prioritātes.

Atbilde par VII punktu:

VNV nav formāli noteikusi konkrētu pilnībā noteikumiem atbilstošu noregulējuma plānu pabeigšanas termiņu visām tās kompetencē esošajām bankām. Taču saskaņā ar VNV prioritāšu pieeju VNV jau ir identificējusi bankas, ņemot vērā to i) riska pakāpi (piem., bankas, kuru "Uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesa" rādītāji (*SREP* rādītāji) ir 4), ii) sarežģītību un iii) lielumu (piem., visas GSNB), un ietvērusi tās prioritāro banku sarakstā. Šādām bankām pirmajām būs noteikti saistoši minimālā pašu kapitāla un attiecīgo saistību prasības (*MREL*) mērķi konsolidētā līmenī šā gada noregulējuma plānošanas ciklā. Turklāt šīs bankas ietilps pirmajā banku kopumā, kas pilnībā atbildīs noregulējuma plānām. Būtisku šķēršļu noteikšana sāksies 2018. gadā, un sekos paziņošana Eiropas Banku iestādei (EBI) par banku noregulējamību. VNV tiecas panākt noteikumiem pilnībā atbilstošus noregulējuma plānus visām bankām līdz 2020. gadam. Jāatzīmē, ka, tiklīdz VNV konstatē, ka kādai bankai piemīt būtiski šķēršļi, kas paredzami 2019. gadā, noregulējuma plānošanu šai bankai aptur, līdz ir likvidēts šāds būtisks šķērslis, kā aprakstīts BSND 17. panta 2. punktā. Līdz ar to šādā gadījumā parasti ir kavēta noteikumiem pilnībā atbilstošu noregulējuma plānu pieņemšana.

Atbilde par 30. un 31. punktu:

Ar mērķi sekmēt lēmumu pieņemšanas procesu (gan krīzes laikā, gan ārpus tās), kā arī horizontālos novērtējumus un salīdzināmību starp noregulējuma plāniem, VNV 2016. gadā nolēma noregulējuma plānos iekļaut vienīgi pamatinformāciju. Šajos noregulējuma plānos ietvēra pielikumus (piem., par kritisko funkciju un uzņēmējdarbības pamatvirzienu noteikšanu, finanšu savstarpējās atkarības pastāvēšanu), un papildu pamatojuma dokumentus ar pamatā esošo analīzi un detalizētu informāciju. Minētie pamatojuma dokumenti atspoguļo katras situācijas sarežģītību, līdz ar to ir ārkārtīgi atšķirīgi apjoma ziņā.

Atbilde par 32. punktu:

VNV noregulējuma plānošanas darbā, sākot ar 2017. gadu, paredz "Tehnisko pamatpiezīmju" (TP) sagatavošanu papildus noregulējuma plānu un to pielikumu izstrādei. TP tika ieviestas noregulējuma plānošanā kā bankai specifiski VNV iekšējie darba dokumenti, kuros ietver tehnisko analīzi un pieņēmumus, kas ir noregulējuma plānu pamatā, savukārt visa informācija, kas ir būtiska lēmumu pieņemšanai par

noregulējuma plānošanu, ir ietverta vai nu noregulējuma plāna pamattekstā, vai tā pielikumos. Iekšējās noregulējuma grupas (ING) 2017. gada noregulējuma plānošanas ciklā izstrādāja TP par kritiskām funkcijām, piekļuvi finanšu tirgus infrastruktūrām un darbības nepārtrauktību. Alternatīvās noregulējuma stratēģijas ir iekļautas noregulējuma plānos, nevis TP.

Atbilde par 33. punktu:

Sagaidāms, ka līdz 2018. gada pirmajam ceturksnim aptuveni trešdaļa no 120 banku grupām, attiecībā uz kurām VNV ir grupas līmeņa noregulējuma pilnvaras, būs izveidojušas tā sauktos "Trešā posma" noregulējuma plānus (t. i., noregulējuma plānus, kas ir visaptverošāki nekā 2016. gadā pieņemtie, un tajos parasti ir noteikts MREL mērķis konsolidētā līmenī).

Atbilde par 38. punktu:

Attiecībā uz ERP novērojumiem par stratēģisko uzņēmējdarbības analīzi VNV atzīmē, ka 2016. gada noregulējuma plānos ietvēra īpašumtiesību struktūru un banku uzņēmējdarbības modeļu aprakstu, tostarp noteica kritiskās funkcijas un uzņēmējdarbības pamatvirzienus.

Lai arī VNV piekrīt, ka noteikta finanšu informācija juridiskas personas līmenī ir noderīga noregulējuma plānošanai un tāpēc tas ir paredzēts noregulējuma plānošanas rokasgrāmatā, nav noteiktas juridiskas prasības noregulējuma plānos ietvert konkrētu finanšu informāciju.

Atbilde par 41. punktu:

Papildus VNV progresam kritisko funkciju jomā, kas jau ir pieminēts ERP ziņojumā, VNV vēlas atzīmēt, ka 2017. gadā tā izstrādāja politiku saistībā ar attiecīgo datu novērtēšanu un kritisko funkciju noteikšanu, ko piemēro, sākot ar 2017. gadu.

Atbilde par 42. punktu:

Atbildot uz ERP paziņojumu, ka dažos 2016. gada noregulējuma plānos tika nošķirti privātpersonu un korporatīvie noguldījumi, taču ne visi, VNV vēlas atzīmēt, ka kritisko funkciju veidnē, kas minēta ERP ziņojuma 41. punktā, nošķir mājsaimniecību, korporatīvos (MVU un ne-MVU) un valsts noguldījumus kā iespējamās kritiskās funkcijas. Tāpēc šis nodalījums ir atspoguļots noregulējuma plānos 2017. gada noregulējuma plānošanas cikla ietvaros.

Atbilde par 43. punktu:

VNV vēlas precizēt, ka saskaņā ar tiesisko regulējumu tikai segtie noguldījumi (t. i., noguldījumi līdz 100 000 EUR) ir automātiski izslēgti no iekšējās rekapitalizācijas (VNMR 27. panta 3. punkta a) apakšpunkts / BSND 44. panta 2. punkta a) apakšpunkts). Visi citi noguldījumi, tostarp privilēģētie noguldījumi, principā atbilst iekšējās rekapitalizācijas kritērijiem, un tos var izslēgt no iekšējās rekapitalizācijas tikai tad, ja noregulējuma iestāde ārkārtas apstākļos izmanto savu rīcības brīvību saskaņā ar VNMR 27. panta 5. punktu / BSND 44. panta 3. punktu.

Ja noguldījumu pieņemšana ir atzīta par kritisku funkciju, ar to automātiski netiek prasīta šo saistību izslēgšana no iekšējās rekapitalizācijas, jo tas nenozīmē, ka bankas spēja turpmāk pieņemt noguldījumus ir ietekmēta, ja pēc iekšējās rekapitalizācijas samazina šādu noguldījumu apjomu: infrastruktūra saglabājas, lai to turpinātu darīt, un

banka pēc noregulējuma turpina savu darbību. Tāpēc to izslēgšanu varētu pamatot tikai tad, ja izņēmuma apstākļos to uzskata par nepieciešamu, pamatojoties uz finanšu stabilitātes apsvērumiem saskaņā ar VNMR 27. panta 5. punkta c) apakšpunktu / BSND 44. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Turklāt VNV vēlas atzīmēt, ka praksē lielākai daļai VNV kompetencē ietilpstošo banku ir būtiski citu veidu saistību līmeņi, kas ierindojas zem privilīģētajiem noguldījumiem (t. i., fizisku personu un MVU noguldījumi virs 100 000 EUR), ko nepieciešams pilnībā rekapitalizēt pirms privilīģēto noguldījumu iekšējās rekapitalizācijas. Tāpēc praksē ir mazāka iespējamība, ka būs nepieciešams no iekšējās rekapitalizācijas izslēgt privilīģētos noguldījumus, jo ir mazāka iespējamība, ka uz tiem attieksies iekšējā rekapitalizācija.

Visbeidzot, jāatzīmē, ka VNV noteiks *MREL* mērķus konsolidētā līmenī prioritārajām bankām 2017. gada noregulējuma plānošanas cikla ietvaros.

Atbilde par 47. punktu:

Ir jāprecizē, ka noregulējuma iestādēm nav pienākuma visos gadījumos novērtēt bankas spēju paziņot informāciju, ko pieprasa noguldījumu garantiju sistēma (NGS). Komisijas Deleģētās regulas 2016/1075 (DR 2016/1075) 24. pantā ir skaidrots, ka noregulējuma iestādes, pirmkārt, novērtē normālu maksātspējas procedūras ticamību. Īstenojamība — un līdz ar to bankas spēja paziņot nepieciešamo informāciju NGS — ir jānovērtē tikai tad, ja konstatēta normālas maksātspējas procedūras ticamība. Tādējādi lielākajā daļā 2016. gada noregulējuma plānu šāds novērtējums nebija nepieciešams, jo uzskatīja, ka nav ticama bankas likvidācija normālā maksātspējas procedūrā.

Atbilde par 48. punktu:

VNV vēlas atzīmēt, ka ar tiesisko regulējumu neprasa VNV iekļaut pieejamā NGS finansējuma novērtējumu. Jo īpaši 24. panta 4. punktā tiek prasīts, ka, novērtējot likvidācijas iespējamību, VNV ir jānovērtē tikai bankas spēja sniegt attiecīgo informāciju.

Turklāt NGS *ex ante* finansējuma apmērs neaptver visu NGS pieejamā finansējuma apmēru, jo Direktīvā 2014/49/ES (NGS Direktīvā jeb NGSD) paredz papildu finansējuma avotus NGS mērķiem, piemēram, *ex post* finansēšanu.

Atbilde par 60. punktu:

Banku informācijas sistēmu neatbilstība visiem noregulējuma mērķiem, tostarp iekšējai rekapitalizācijai, ir atzīta par iespējamu noregulējuma šķērslī daudzām VNV bankām. VNV ir pieprasījusi tās bankām uzlabot vadības informācijas sistēmas, lai risinātu šo jautājumu, un EBI ir izveidojusi darba grupu, kas sniedz turpmākus norādījumus bankām par to vadības informācijas sistēmu nepieciešamajām iespējām, lai izpildītu noregulējuma iestāžu prasības.

Atbilde par 61. punktu:

Saistību iekšējo rekapitalizāciju juridiski īsteno ar administratīvu rīkojumu, tāpēc tā stājas spēkā rīkojuma izdošanas brīdī. Tam sekojošā iekšējās rekapitalizācijas īstenošana var aizņemt zināmu laiku, taču šā īstenošanas perioda laikā saistības ir iekļautas iekšējā rekapitalizācijā.

Atbilde par 62. punktu:

Sk. turpmāk atbildi par kopsavilkuma XI punktu (sk. šīs atbildes VII iedaļu).

Atbilde par 63. punktu:

Attiecībā uz noregulējuma instrumentu izpildāmību DR 2016/1075 25. panta 3. punkta e) apakšpunktā ir atsauce uz "to noregulējuma instrumentu izpildāmību, kuri tiktu piemēroti, jo īpaši trešās valstīs". Šī rindkopa ir skaidrojama kā tāda, kas attiecas tikai uz noregulējuma instrumentu izpildāmību trešās valstīs, nevis ES, jo saskaņā ar BSND 66. pantu vienā dalībvalstī pieņemtā noregulējuma rīcība ir izpildāma citās dalībvalstīs. Tāpēc nav nepieciešamības veikt izpildāmības analīzi, ja reglamentējošais ir ES dalībvalsts likums.

Atbilde par 66. punktu:

VNV vēlas atzīmēt, ka, ja bankai ir liels privātpersonu obligāciju emisiju apjoms, to atzīst par iespējamu šķērslī sekmīgai noregulējuma instrumentu piemērošanai, un bankas ir aicinātas turpmāk samazināt šādu emisiju apjomu.

Atbilde par 67. punktu:

Banku informācijas sistēmu neatbilstība visiem noregulējuma mērķiem, tostarp vērtēšanai, daudzām VNV bankām ir atzīta par iespējamu noregulējuma šķērslī. Sk. VNV atbildi par 60. punktu.

Atbilde par 69. punktu:

VNV vēlas atzīmēt, ka 2017. gada pirmajā pusē tika izstrādātas metodiskas norādes par darbības nepārtrauktību noregulējuma un finanšu tirgus infrastruktūrās (FTI), tāpēc 2017. gada noregulējuma plānos ietilps sīkākas ziņas par šiem jautājumiem.

Atbilde par 76. punktu:

Sk. VNV atbildi par 33. punktu.

Atbilde par 77. punktu:

Kā daļa no 2017. gada noregulējuma plānošanas cikla, ko īsteno 2018. gadā, VNV prioritārajām bankām noteiks saistošus *MREL* mērķus konsolidētā līmenī.

Atbilde par 78. punktu:

VNV vēlas atzīmēt, ka *SREP* rādītājus, kā arī citus faktorus (piem., lielumu, sarežģītību) izmantoja, izveidojot prioritāro banku sarakstu, kam pirmajām būs saistoši konsolidētie *MREL* mērķi 2017. gada noregulējuma plānošanas cikla ietvaros.

Izvirzot saistošo konsolidēto *MREL* mērķi, VNV ņem vērā 2. pīlāra kapitāla prasības bankai, kas atspoguļo uzraudzības novērtējumu, jo bankām, kam ir augstāki *SREP* rādītāji, parasti ir noteiktas stingrākas 2. pīlāra kapitāla prasības. Kapitāla prasībām 2. pīlārā ir būtiska nozīme, aprēķinot gan zaudējumu segšanas apjomu un bankas *MREL* rekapitalizācijas apjomu, un VNV tās piemēro, izvirzot *MREL* mērķus.

Taču VNV vēsturiski ir saņēmusi tikai bankas *SREP* rādītāju un vēstules bankām eksemplāru, kurā izklāstītas 2. pīlāra kapitāla prasības. Šajā posmā VNV nav sniegta detalizēta analīze vai novērtējums, kas pamato bankas *SREP* rādītājus, tādēļ šādu analīzi

vai novērtējumu neizmanto, lai turpmāk noteiktu bankas *MREL* mērķi. Saprašanās memoranda (SM) ar ECB izskatīšanas kontekstā paredzams, ka VNV saņems piekļuvi prioritāro banku, t. i., tādu banku, kuru *SREP* rādītājs ir 4 vai *SREP* rādītājs ir 3 ar starprezultātu — 4, detalizētam *SREP* novērtējumam.

Atbilde par 79. punktu:

Bankas tika informētas par indikatīvām *MREL* mērķu neizpildēm 2016. gadā, un 2017. gada ceturtajā ceturksnī notiek darbsemināri, kuros bankas tiks informētas par aktuālajām neizpildēm, pamatojoties uz 2016. gada noslēguma datiem. Saistošajiem konsolidētajiem *MREL* mērķiem, ko noteiks 2017. gadā, paredzēs pārejas periodu, kurā šīm bankām būs jānovērš konstatētā *MREL* neizpilde.

Atbilde par 80. punktu:

DR 2016/1075 22. panta 1. punktā ir paredzēts "plāna kopsavilkums, tostarp iestādes vai grupas apraksts un [šā panta] 2.–8. punktā minēto posteņu kopsavilkums". Tajā ir paredzēts "posteņu kopsavilkums" nevis "katra posteņa kopsavilkums". DR 2016/1075 22. panta 2.–8. punktā ir uzskaitītas plānā iekļaujamās informācijas kategorijas. Līdz ar to prasība attiecas uz dažādo kategoriju kopsavilkumu.

Atbilde par 81. punktu:

Noregulējuma plāni 2016. gadā bija pirmie plāni, ko pieņēma VNV, un tie bija pirmie plāni, kas ir izpausti kopsavilkumos bankām. Tādējādi uz 2016. gada noregulējuma plānu pieņemšanas brīdi nebija saņemti nekādi komentāri. Līdz šim no bankām saņemtos komentārus atspoguļos atkārtotajos noregulējuma plānos.

IV. Noregulējuma plānošanas norādījumi (kopsavilkuma VIII punkts un 84.–102. punkts)

Atbilde par kopsavilkuma VIII punktu un 84. punktu:

VNV vēlas uzsvērt, ka tai ir tālejoša darba programma metodisko norāžu izstrādei par dažādām noregulējuma tēmām, un tās ir plānots pabeigt gan 2017. gada gaitā, gan 2018. gada pirmajā pusē. Šajā sakarībā VNV vēlas indikatīvi atsaukties uz metodiskajām norādēm, kas izstrādātas par šādām tēmām: norādījumi ING attiecībā uz kritiskām funkcijām, piekļuve FTI, darbības nepārtrauktība un *MREL*. Šīs norādes ir izmantotas, izstrādājot noregulējuma plānus 2017. gadā.

Attiecībā uz *MREL* VNV 2017. gada oktobrī pieņēma *MREL* noteikšanas politiku un izvirzīs saistošus konsolidētos *MREL* mērķus 2017. gadā. *MREL* politika ir kopīgota ar ING, un to izmantos, izstrādājot noregulējuma plānus 2017. gada noregulējuma plānošanas ciklā.

Atbilde par 91. punktu:

Atsaucoties uz ERP paziņojumu, ka "līdz šim nav sniegti norādījumi par saīsināto noregulējuma plānu saturu", VNV vēlas atzīmēt, ka VNV šobrīd ir izstrādājusi noregulējuma plānu veidnes, ko ING var izmantot. Šīs jaunās veidnes sniedz norādījumus par plānu saturu.

Atbilde par 92. punktu:

Īpašu darba grupu, kurā ietilpst VNV un VNI pārstāvji, kuri strādā pie vienkāršotu prasību jautājuma, izveidoja 2016. gada sākumā. Šā darba rezultātā 2016. gada

septembrī VNV sagatavoja un pieņēma politikas piezīmi par vienkāršotām prasībām (VP) mazāk nozīmīgām iestādēm (MNI) un iesniedza to plenārsesijā.

Politikas piezīmē ir noteikti galvenie principi, uz kuru pamata piemēro vienkāršotās prasības attiecībā uz MNI, kā arī ir paredzētas noregulējuma plānu satura minimālās prasības iestādēm, uz ko attiecas vienkāršotās prasības.

Starpposma periodā EBI līmenī veica nepārtrauktu darbu attiecībā uz regulatīvo tehnisko standartu (RTS) projektu vienkāršoto prasību piemērošanā. Par RTS bija jāveic sabiedriska apspriešana, kas noslēdzās 2017. gada 8. augustā, un tiem vēl ir nepieciešams Komisijas apstiprinājums. Ar RTS aizstāj VNV politikas piezīmi, ko pārskata un atjaunina, tiklīdz RTS ir apstiprināti un publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Kas attiecas uz bankām, kas ietilpst VNV tiešā kompetencē, lēmums piemērot šīm bankām vienkāršotas prasības nav pieņemts. Ņemot vērā VNV kompetencē ietilpstošo banku lielumu un sarežģītību, paredzams, ka VP būs piemērojamas tikai dažām VNV kompetencē ietilpstošajām bankām, ja tādas vispār ir, tāpēc VP noteikšana nav bijusi VNV prioritāte.

Atbilde par 93. punktu:

VNV 2017. gadā izveidoja ekspertu tīklu noregulējuma ziņošanas jomā, kas atbildīgs par pašreizējo informācijas avotu novērtēšanu, informācijas iztrūkumu noteikšanu un priekšlikumu izvirzīšanu, lai uzlabotu ziņošanu par noregulējumu. Šā tīkla konstatējumus ņēma vērā [jaunajā EBI veidņu kopumā](#), ko izstrādāja EBI ekspertu tīkls, kura uzdevums bija pārskatīt noregulējuma ziņošanas īstenošanas tehniskos standartus (kā paredzēts Komisijas Īstenošanas regulā 2016/1066). Jaunajā EBI veidņu kopumā ir ņemtas vērā VNV iepriekš izstrādātās veidnes (piemēram, SDV (saistību datu veidne) un FTI, kā arī kritisko funkciju veidnes). Jaunais EBI veidņu kopums šobrīd ir pilnībā saderīgs ar jau esošajām VNV veidnēm. Jāatzīmē, ka 2017. gada ziņošanas periodā VNV uzdeva bankām neaizpildīt noteiktas EBI veidnes, kur norādāmā informācija jau bija iekļauta VNV veidnēs.

Atbilde par 94. punktu:

Sk. VNV atbildi par kopsavilkuma VIII punktu un 84. punktu.

Atbilde par 99. punktu:

VNV ir izstrādājusi kritisko funkciju veidni un norādījumus banku pašnovērtējumiem, ko izmantoja datu un informācijas vākšanai 2017. gada plānošanas ciklā. Tāpat tā kopā ar VNI izstrādāja politikas norādījumus attiecībā uz kritisko funkciju noteikšanu, lai sekmētu konsekvenci visās ING, veicot kritiskuma novērtējumu. Veidne un norādījumi jau ir jāvuši uzlabot kritisko funkciju novērtējumu konsekvenci un salīdzināmību, ja salīdzina ar 2016. gadu, jo tajos ir pielāgota metodoloģija un rādītāji, ko izmanto kritisko funkciju noteikšanai. Taču jāatzīmē, ka kritisko funkciju analīze nav vienkāršs uzdevums un gala iznākums ir atkarīgs no ING ekspertu sprieduma. Ņemot vērā, ka atšķirīgie secinājumi un analīzes tagad ir labāk salīdzināmi, paredzams, ka neatbilstības ING un valstīs būs vieglāk atklājamās un laika gaitā samazināsies. Lai veicinātu šādus salīdzinājumus, VNV ir izveidojusi salīdzināšanas instrumentu, ko tā izmantoja, lai atbalstītu ING, tām labāk pamatojot savus spriedumus.

Atbilde par 100. punktu:

Lai arī attiecībā uz konstatētiem iespējamiem šķēršļiem līdz 2018. gadam netiks īstenota oficiāla rīcība, bankas ir informētas par šiem iespējamiem šķēršļiem un aicinātas atbilstoši rīkoties, lai tos likvidētu.

Atbilde par 101. punktu:

Sk. VNV atbildi par kopsavilkuma VIII punktu un 84. punktu.

Atbilde par 102. punktu:

VNV 2017. gadā pieņēma 16 iekšējās kontroles standartu (IKS) kopumu, kurā ietilpst 96 prasības, kurām iedvesma gūta galvenokārt pārstrādātajā IKS efektīvas pārvaldības jomā, ko 2014. gada jūnijā izdeva Eiropas Komisija. Iekšējās kontroles biroja (IKB) darba plānā 2018. gadam būs paredzēts IKS īstenošanas ceļvedis VNV ietvaros.

V. VNV līdzekļu pietiekamība (kopsavilkuma IX punkts un 103.–118. punkts)

Atbilde par IX punktu:

Sk. VNV atbildi par 114. un 115. punktu

Atbilde par 105. punktu:

Lai arī 2016. gads ir izrādījies sarežģīts VNV personāla mērķu sasniegšanas ziņā, 2017. gadā VNV ir pielikusi lielus centienus, nosakot personāla piesaistes kampaņas par prioritārām un piesaistot aptuveni 160 darbiniekus, kuri jau ir pievienojušies vai tuvākajās nedēļās/mēnešos pievienosies VNV.

Atbilde par 106.-109. punktu:

Sk. VNV atbildi par 114. un 115. punktu.

Atbilde par 110. punktu:

Šobrīd tiek risināts jautājums par personāla trūkumu IKT grupā, plānojot tuvāko mēnešu laikā izziņot vairākas vakances. Komanda ir pilnībā jānokomplektē 2018. gada laikā. Tīkmēr jau notiek vairāki attīstības projekti. Lai atbalstītu neregulējuma plānošanas darbības, ar ECB ir panākta vienošanās par galvenā uzraudzības rīka, t. i., *IMAS*, pielāgošanu un izmantošanu neregulējuma mērķiem. Šīs jaunās sistēmas pirmo versiju ir plānots ieviest visā VNM līdz 2018. gada pirmā ceturkšņa beigām.

Atbilde par 114. punktu:

Kopš 2017. gada sākuma VNV ir ieplānojusi un ieviesusi virkni plašu atlases procedūru, kuru rezultātā tika piesaistīti vairāk nekā 100 darbinieku. Rezumējot VNV 2018. gada sākumā būs aptuveni 306 darbinieki. Personāla atlases komanda veic vairākas atlases, kas ļaus aģentūrai 2018. gadā sasniegt 350 darbinieku mērķi.

Atbilde par 115. punktu:

Revīzijas laikā VNV jau īstenoja gan *AST*, gan *AD* personāla atlases procesu ar mērķi stiprināt cilvēkresursu komandu. Tā rezultātā cilvēkresursu funkcijas mērķiem šobrīd ir nodarbināti 15 cilvēki, bet septiņi no tiem nodarbojas tikai ar personāla atlasī. Tāpat VNV pieņēma darbā vairākus pagaidu darbiniekus, lai atbalstītu personāla atlases procesu

2017. gada pirmajos sešos mēnešos. Tādējādi VNV ir spējusi veikt trīs plašas atlases noregulējuma vienībām, kas ļāva VNV atlasīt papildu 80 darbiniekus, kuri jau ir pievienojušies vai tuvākajās nedēļās/mēnešos pievienosies VNV.

VI. Sadarbība ar valstu noregulējuma iestādēm (VNI) (kopsavilkuma X punkts un 120.–129. punkts)

Atbilde par kopsavilkuma X punktu, 122. un 124. punktu:

VNV plenārsesijā nesēn pieņēma mērķa darbības modeli, ar ko piešķir funkcijas un uzdevumus VNM ietvaros, tostarp iekšējo noregulējuma grupu darbībā. VNV līdzšinējā pieredze liecina, ka šobrīd ir lielāka skaidrība par uzdevumu pārdali starp VNV un VNI. Gūtā skaidrība būs atspoguļota nākamajā pārskatā par sadarbības sistēmu starp VNV un VNI.

Attiecībā uz personālu sk. VNV atbildes par 114. un 115. punktu.

Atbilde par 126. un 128. punktu:

Kopš 2016. gada jūnija, kad no VNI tika saņemts pirmais noregulējuma pasākuma projekts, darbojas ierobežota pārraudzības funkcija. Kopš tā laika VNV ir novērtējusi aptuveni 430 noregulējuma pasākumu projektus, ko iesniegušas deviņas VNI. Kaut arī VNV pārraudzības funkcijai ir pieejami ierobežoti līdzekļi, tiek īstenota reaktīva pārraudzība saskaņā ar VNMR prasībām.

VNV 2016. gada oktobrī izveidoja arī darba grupu MNI pārraudzībai, kuras mērķis ir risināt ar VNI darbu saistītos jautājumus attiecībā uz MNI. Šobrīd VNV ar minētās darba grupas starpniecību iegūst būtisku informāciju par darbu, kas notiek VNI. VNV pārraudzības funkcijā nav paredzēta VNI ikdienas darbību uzraudzība, bet tās mērķis ir nodrošināt konsekventu un efektīvu VNM darbību visā Banku savienībā.

VII. Sadarbības sistēma ar ECB un tiesību aktu priekšlikumi (kopsavilkuma XI punkts un 130.–142. punkts)

Atbilde par kopsavilkuma XI punktu (attiecībā uz tiesību aktu priekšlikumiem un moratorija instrumentu):

VNV ir iesaistījusies kopīgā darbā ar Komisiju saistībā ar iespējamiem VNM regulas grozījumiem. Tajā ietvēra noteikumu, ka abās iespējamās BSND pārskatīšanās risinās tehniskus jautājumus, kā arī augstāka līmeņa politikas jautājumus. Attiecībā uz moratorija priekšlikumu VNV atbalstīja Komisijas priekšlikumu uz 2016. gada novembri, atzīmējot iespējamās ieguvumus noregulējuma iestādēm. VNV atbalsta moratorija instrumenta kā izņēmuma pasākuma pieejamību, ko var pēc vajadzības izmantot efektīvai noregulējuma instrumentu piemērošanai. Moratorija instrumenta ilgumam ir jābūt pietiekamam, lai tas būtu efektīvs, taču tam nav jābūt tik ilgam, lai apdraudētu finanšu tirgus stabilitāti. Ar moratorija instrumenta darbības jomu ir arī jānodrošina, ka moratorijs var būt efektīvs un ļauj noregulējuma iestādei ietvert pietiekamas saistības, lai sasniegtu instrumenta mērķus. Labi piemērojot, šāda instrumenta ieguvumi varētu pārsniegt riskus.

Atbilde par kopsavilkuma XI punktu, 132. un 133. punktu:

VNV un ECB šobrīd atjaunina savstarpējo saprašanās memorandu (SM) atbilstoši divu gadu pieredzei ar pašreizējo SM. Jaunajā SM būs paredzēta plašāka automatiska informācijas kopīgošana attiecībā uz bankām, jo īpaši tām, kam konstatēts augsts prasību neizpildes risks (*SREP* rādītājs 4 vai 3, ar *SREP* starprādītāju 4). Ir plānots vienoties par jauno SM un izpildīt to, vēlākais, līdz 2018. gada 1. ceturkšņa beigām. Turklāt šobrīd automatiski tiek kopīgoti iestādes iekšējā likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa (ILPNP) un iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa (IKPNP) ziņojumi ar ING visām bankām, sekojot ECB Uzraudzības padomes lēmumam.

Atbilde par 141. punktu:

Atbildot uz ERP apgalvojumu, ka VNV vēl nav izveidojusi metodoloģiju, lai novērtētu, vai banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, VNV atzīmē, ka tā aktīvi izstrādā politiku šajā jomā, identificējot jomas, kur tā potenciāli var izmantot šo iespēju, un ņemot vērā saikni starp 1. novērtējumu un *FOLTF* (kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga), arī nepieciešamību izvairīties no savstarpējas novērtējumu dublēšanās, kā rezultātā tā rīkotos kā ēnu uzraugs.

Turklāt VNV atzīmē, ka, lai arī VNV pienākums attiecībā uz *FOLTF* paziņošanu ir svarīgs kā sistēmas garants uzraudzības iecietības samazināšanai, primārā atbildība par šāda novērtējuma veikšanu gulstas uz uzraudzītāju, kuram ir vislabākā piekļuve visai būtiskajai informācijai.

Revīzijas laikā VNV vēl nebija izmantojusi šīs pilnvaras (visos neseno krīžu gadījumos ECB pieņēma *FOLTF* lēmumus, kā paredzēts VNMR).

VIII. Secinājumi un ieteikumi

Atbilde par 1. ieteikumu:

Ieteikums ir daļēji pieņemts. Īpaši:

- (a) Lai arī VNV nav formāli noteikusi konkrētu datumu, līdz kuram visām bankām tās kompetencē ir jāpabeidz pilnībā atbilstoši noregulējuma plāni, VNV jau šobrīd piemēro prioritāšu pieeju (sk. VNV atbildes iedaļā "Noregulējuma plāni" iepriekš). Saskaņā ar minēto pieeju jau ir identificētas bankas ar augstāku risku, kas veido VNV prioritāro banku grupu, kuras gūs labumu no visplašākajiem VNV noregulējuma plāniem, t. i., "trešās fāzes" plāniem. Pilnībā atbilstošu noregulējuma plānu pabeigšana visām VNV bankām arī ir paredzēta līdz 2020. gadam, bet atsevišķiem plāniem jābūt šādā līmenī jau 2019. gadā.
- (b) Būtisku šķēršļu noteikšana sāksies 2018. gadā, un tā rezultātā sekos paziņojumi EBI par banku noregulējamību.
- (c) Ieteikumu ņems vērā 2018. gada noregulējuma plānošanas ciklā.

Atbilde par 2. ieteikumu:

Ieteikums ir pieņemts, izņemot īstenošanas datumu. Īpaši:

- (a) VNV *MREL* politiku pieņēma 2017. gada oktobrī un īsteno 2017. gada plānošanas ciklā. Šķēršļu novēršanas politiku izstrādās 2018. gadā, un to īsteno 2018. gada plānošanas ciklā. Visām VNV bankām būs pilnībā noteikumiem atbilstoši noregulējuma plāni līdz 2020. gada noregulējuma plānošanas ciklam.
- (b) Noregulējuma plānošanas rokasgrāmatu atjauninās 2018. gadā.

- (c) Norādījumus attiecībā uz noregulējuma scenārijiem, kas saskaņā ar reglamentējošiem noteikumiem ir jāiekļauj noregulējuma plānos, iekļaus noregulējuma plānošanas rokasgrāmatas 2018. gada atjauninātā redakcijā.

Atbilde par 3. ieteikumu:

Ieteikums ir pieņemts. Īpaši ņemot vērā 114. un 115. punktā sniegtās atbildes, VNV vēlas atzīmēt, ka jau ir veikti nozīmīgi pasākumi mērķa līmeņu sasniegšanai 2018. gada sākumā gan personāla ziņā VNV cilvēkresursu nodaļā, gan visā VNV.

Atbilde par 4. ieteikumu:

Ieteikums ir pieņemts. Īpaši:

- (a) Attiecībā uz ieteikumu precizēt uzdevumu un pienākumu darbības pārdali ar VNI, VNV plenārsesijā nesen pieņēma mērķa darbības modeli, kas piešķir funkcijas un uzdevumus VNV, ietverot ING darbību. Lielākā skaidrība, kas gūta no iepriekšējās pieredzes, būs atspoguļota arī nākamajā pārskatā par sadarbības sistēmu starp VNV un VNI.
- (b) Lai arī VNV var nodrošināt vienīgi iekšējo noregulējuma grupu attiecīga personāla piesaisti, VNV paziņos ERP ieteikumu arī VNI un pārrunās ar tām iespēju pēc nepieciešamības nozīmēt papildu personālu.
- (c) VNV vēlas atzīmēt, ka tā 2018. gadam jau ir ieplānojusi divus testēšanas pasākumus.

Atbilde par 5. ieteikumu:

Ieteikums ir pieņemts. Īpaši VNV un ECB šobrīd atjaunina SM. To pieņems ne vēlāk kā 2018. gada 1. ceturksnī. Pēc tam publicēs SM un tā pielikumu.

Atbilde par 6. ieteikumu:

Ieteikums ir pieņemts. Īpaši:

- (a) Sk. VNV atbildi par XI punktu.
- (b) VNV ir iepriekš atzīmējusi, cik svarīga ir informācijas plūsmas uzlabošana no uzraudzītāja (tostarp, VNV potenciāli automātiski piedaloties uzraudzības padomē), un tā turpinās vērst uzmanību uz šo jautājumu. Sk. VNV atbildi par 132. un 133. punktu.
- (c) Sk. VNV atbildi par XI punktu.

Notikums	Datums
Revīzijas plāna pieņemšana / revīzijas sākums	8.11.2016.
Ziņojuma projekta oficiāla nosūtīšana Vienotajai noregulējuma valdei	12.10.2017.
Galīgā ziņojuma pieņemšana pēc pretrunu procedūras	28.11.2017.
Vienotās noregulējuma valdes oficiālās atbildes saņemtas visās valodās	11.12.2017.

Vienotā noregulējuma valde (VNV) atrodas Briselē, un tās izveide 2014. gadā bija daļa no politikas risinājuma cīņai pret finanšu krīzi. VNV pamatuzdevums ir tās atbildības jomā esošu tādu banku noregulējums, kuras kļūst maksātnespējīgas. Pašlaik VNV atbildības jomā ir aptuveni 140 eurozonas banku.

Šajā revīzijā tika novērtēta VNV vispārējo noteikumu un norādījumu kvalitāte, atsevišķu banku noregulējuma plānošana un tas, vai VNV ir pietiekams darbinieku skaits. Mēs konstatējām nepilnības visās šajās jomās, tomēr VNV kā pilnīgi jaunas struktūras izveide bija ļoti grūts uzdevums un jebkuras nepilnības jāskata šajā kontekstā. Mēs sniedzam vairākus ieteikumus, kas saistīti ar noregulējuma plānu sagatavošanu un VNV noteikumu un norādījumu sagatavošanas pabeigšanu. Mēs arī iesakām VNV uzlabot nodrošinājumu ar darbiniekiem un cilvēkresursu vadības procedūras.

40
1977-2017

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Publikāciju birojs

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Timekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Eiropas Savienība, 2017

Lai izmantotu vai reproducētu fotoattēlus vai citus materiālus, uz kuriem neattiecas Eiropas Savienības autortiesības, atļauja jālūdz tieši autortiesību īpašniekam.